

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 228 (8934)

TRST, nedelja, 29. septembra 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PREDSEDNIK COMELLI NA PROSLAVI 30-LETNICE OSVOBODITVE FURLANIJE - J. KRAJINE

Že zaradi prispevka v antifašističnem boju moramo v celoti zaščititi pravice Slovencev

Podpredsednik poslanske zbornice Boldrini o antifašistični obveznosti sil, ki so v odporu postavile temelj demokratični republiški ustavi

VIDEM, 28. — V Vidmu je bila včeraj dopoldne svečana proslava 30. obletnice osvobodilnega boja v naši deželi. Svečanosti, ki jo je organizirala dežela Furlanija-Juljska krajina ob 30. obletnici požiga vasi v treh občinah Beneške Slovenije: Ahten, Fojda in Neme, so se udeležili povabljeni gostje, med katerimi podpredsednik poslanske zbornice in vsedržavni predsednik partizanske zveze ANPI Arrigo Boldrini, minister za odnose z deželami Toros, podtajnik ministva za notranje zadeve sen. Lepre, senatorji Baccich, Burtulo, Montini in Sema, poslanca Armani, Belci, Bressani, Ceccherini, Fiore, Fortuna, Lizzero, Marocco in Menecchini, predsednik deželne vlade Comelli, predsednik deželne vlade Berzanti, vodni komisar di Lorenza, predsednik prizivnega sodišča Renzi, podpredsednik deželne vlade De Carli, prefekta iz Vidma in Pordenona, videmski kvestor, deželni odborniki in svetovalci strank ustavnega loka, deželni tajniki KD, KPI, PSI, PSDI, PLI, PRI, zastopniki Slovenske skupnosti, predsednika videmske in goriske pokrajine, zastopnik tržaške pokrajinske uprave Volk, videmski župan, tržaški župan, župani in predstavniki ter odborniki številnih občin, jugoslovanski gen. konzul Boris Trampuž, najvišji predstavniki vojaških oblasti, zastopnik videmskega nadškofa msgr. Travani, vidni predstavniki furlanskega odporiškega gibanja, številni predstavniki združenj bivših borcev, političnih internirancev in političnih preganjancev iz vse dežele.

Svečanost je bila v Avditoriju sv. Franciška, na slavnostnem odru pa so bili razporejeni prapor odlikovanih občin, prapor dežele in prapor borbevskih organizacij. Pred svečanostjo so položili venec v svetilnice padlih na Trgu Libertà, po proslavi pa venec k spomeniku odporiškega gibanja na Trgu 25. julija.

Svečanost je odprl videmski župan Cadetto, ki je pozdravil goste in poudaril pomen take proslave. Nato so govorili minister Toros, predsednik deželne vlade Comelli in posl. Boldrini. Še posebej moramo omeniti, da je občinstvo z dolgim aplavzom pozdravilo tisti del govora predsednika deželne vlade, ki poudarja obveznost dežele za spoštovanje pravic slovenske narodnosti skupnosti.

Uvodoma je spregovoril minister za deželo Mario Toros, ki je pozdravil v imenu vlade. Proslavljati odporiško gibanje in to, kar je pomenilo za Italijane, je dejal Toros, pomeni proslavljati ideale, ki so privedli do uresničitve take države, ki že 30 let pozna in živi v demokraciji. Volilna ideja odporiškega gibanja in osvoboditve je ideja svobode ter zavračanje nasilja. Gre za čustva, ki so postala načela in ki jih je treba ščititi pred morebitnimi ponovnimi poskusi, da bi prišlo doživljanje fašizma. Fašizem pa je vsak poskus, da bi uvedli v notranjost države in v vsakdanje življenje vračanje demokratičnih ustanov in uvedbo diktatorskega in avtoritarnega režima.

V svojem govoru je predsednik deželne vlade Comelli dejal, da današnja manifestacija sodi v okvir pobud, ki jih je sprožila dežela Furlanija-Juljska krajina, da bi primerno počastila 30. obletnico borbe za osvoboditev in da je uradna slovesnost programa proslav. Pred 30 leti, je dejal, so zubili, ki so uničili Ahten, Fojdo, Neme, Mazerole, Sedile in Subid postale simbol borbe vseh tistih, ki so hoteli pred neustojljivo in barbarstvo poudariti svoje človeško dostojanstvo. Proslavljati odporiško gibanje pa ne pomeni gledati nanj kot na zgodovinsko stran, ki se je dokončno zaključila in ki je že oddaljena od našega časa. Zato ni dovolj samo proslavljati, temveč je treba dati kritično in zgodovinsko oceno o tem, kar nam je odporiško gibanje dalo.

Na današnji proslavi so poleg predstavnikov CLN, županov krajevnih svobodnih področij, krajevnih upravnikov, političnih predstavnikov in predstavnikov mladinskih gibanj, navzoči tudi predstavniki partizanov in združenj političnih preganjancev ter preživeli iz nacističnih taborišč. Poleg partizanskih delegacij so simbolično prisotni tudi tisoči državljani, ki so dali svoj prispevek borbi za osvoboditev: delavci, ki so se ponovno zavedali svojega stanja, intelektualci, ki so se pri idealih odpora navdihovali, vojski, ki so z udeležbo v partizanskih oddelkih odtehtali sramo vojne, ki so jo fašizem sprožil.

Comelli je nato poudaril, da je prebivalstvo dežele v začetku jeseni 1943 bilo mobilizirano za čim večjo pomoč vojakom, ki so bili na poti v deportacijo v Nemčijo ter zavezniki vojakom, ki so zbežali iz koncentracijskih taborišč. Na železnih postajah so ženske, otroci in duhovniki pobirali sporočila, ki so jih deportiranci uspeli poslati iz živinskih vagonov, s katerimi so jih peljali v Nemčijo. Tako se je rodil emotivni profitažem, ki je bil brez homogene ideologije in ki ga je vsako razumel tako, kot mu narekovali kultura in ideali, v katerih je bil vzgojen.

Predsednik deželne vlade Comelli je nato dejal: »Spomniti se moramo z grozo na mučenja, ustrelitve in obešanja v Trstu, na represalije na goriskem in tržaškem Krastu, na to, da so nacisti in fašisti zverinski preganjali slovensko ljudstvo, ki so ga sovražili. Spomniti se moramo na izredno težki položaj in na tragične dogodke, v katerih se je razvila ilegalna borba v Trstu, kjer je delovalo samostojno uničevalno taborišče, edino v vsej Italiji, v Rižani, kjer so nacisti pobili in požgali v krematoriji več kot 2.000 slovenskih in italijanskih partizanov, židov, političnih jetnikov in talcev. Rižana je danes spomenik, ki so ga postavili v večni spomin herojskim žrtvam in v spomin pred zverinskimi nacističnimi nasiljem. Spomniti se moramo tudi na Furlanijo in na prebivalce Juljske krajine, ki so se borili v partizanskih enotah v tujini in v »gularnih oddelkih« v južni Italiji, ki so dali svoj prispevek v krvi za osvoboditev Italije.»

»Naša demokratična zavest, je zaključil Comelli, temelji torej na vrednotah, ki so dosegle svoj višek v borbi za osvoboditev, na želji po demokratičnem napredku, po družbenem in gospodarskem razvoju in po mirnem omlinjanju nekaterih vidov nasilja. Ta manjšina je veliko pretrpela politično in je prispevala velik krivni davek v protifašističnem boju.«

(Nadaljevanje na 8. strani)

Polaganje vencav na spomenik odporiškega gibanja

PO IZROČITVI DOKUMENTACIJE SID RIMSKIM SODNIKOM

Andreotti bi moral poročati parlamentu o poskusu državnega udara sredi avgusta

Mariotti o skorajšnji vladni krizi - Nenni o nevarnosti novih ameriških oporišč - V Genovi se je fašistom vnel eksploziv v rokah - Zaključek preiskave o umoru agenta Marina v Milanu

RIM, 28. — Vest, da je v svežnjih varnostne službe, ki jih je minister Andreotti izročil rimskim sodnikom Siotru in Vitaloneju, dokumentacija o dveh poskusu državnega udara sredi letošnjega poletja (točneje za veliki smaren) je, seveda, razgibala politične vode v prestolnici.

Cepav sodniki molče in se zapirajo v svoje sobe, je častnikarjem vendar uspelo izvedeti, da zadeva dokumentacija SID nekatere visoke častnike italijanske vojske, ki naj bi bili povezani z Borghesejevo »nacionalno fronto«. Nekateri povezujejo s temi razodetji tudi premestitev nekaterih višjih častnikov iz vojaške akademije v Civiltavecchi. Gotovo je, da dokumentacija, ki obsega tudi podrobnosti o Borghesejevem neuspelem državnem

udaru iz decembra 1970, vsebuje tudi obsežne informacije o dveh poskusu državnega udara v Italiji: januarja in avgusta. Baje so v svežnjih tudi imena visokih častnikov, pa tudi politikov, ki so za te poskuse vedeli in jih podpirali.

Vsekakor je s tem v zvezi potekel v sodni palači daljši pogovor med sodnikom dr. Siotrom in dr. Vitalonejem ter obrambnim ministrom Andreottijem. Čeprav je bil pogovor »neformalen« značaja, vlada za njegovo vsebino najstrožja tajnost. Pač pa je obrambno ministrstvo objavilo daljše sporočilo, v katerem poudarja, da italijanske oborožene sile niso prežete s pučistično miselnostjo.

Razumljivo je, torej, da vlada v prestolnici veliko zanimanje za Andreottijevo razodetje, posebno še zaradi tega, ker vsakogar zanima, kaj ima zagonetni obrambni minister za bregom.

Tako sta dva vidna predstavnika levostranske večine — republikanec Mammì in načelnik demokristjanskih poslancev Piccoli — zahtevala od vlade, naj o vsebini Andreottijevih svežnjih informira parlament. Enako zahtevo je, iz povsem drugačnih razlogov, postavil tajnik MSI Almirante, ki v isti sapi, ko skuša oprati desnico vsake krivde, obtožuje notranjega ministra, da je na kak način vpleten v zadnje dogodke.

Važnost zadnjih razodetij in spoznanja, da »pučisti« se delujejo v Italiji, poudarja v svoji izjavi tudi načelnik poslanske skupine PSI Mariotti, za katerega »smrdi po skorajšnji vladni krizi«. Mariotti je namreč poudaril, da so socialisti večkrat opozorili na nevarnost »puča«, da pa jim ni nihče verjel.

Zanimivo je tudi, da govori o krizi tudi poslanec Vittorelli v nedeljskem uvodniku dnevnika »Il lavoro«. »Če hoče iti KD po zgrešeni poti, naj gre, socialisti ji pri teh napakah ne bomo pomagali.«

O nevarnosti tesnejšega povezovanja Italije z NATO govori tudi sen. Pietro Nenni, ki ugotavlja, da bi nova ameriška oporišča v Italiji pomenila nevarnost diktature po grškem vzorcu. Za

to Nenni opozarja javnost na dejstvo, da nima predsednik republike nobene pravice, da bi sklepal dogovore o vojaških zadevah mimo volje parlamenta. Namig na polemike, ki sta jih izjavila Ford in Kissinger z izjavami ob Leonejevem obisku, je jasen.

»Crne mreže« se medtem še razpredajo z vso silo. V Genovi je skupina fašistov pripravljala nov atentat, verjetno na tri vladne. V stanovanju, ki so ga najeli v starem mestnem centru so pripravljali tri peklenke stroje, a so se jim vneli. Plamen je teroriste opekel, k sreči pa ni nastala eksplozija, ki bi lahko porušila zgradbo. Peklenki stroji namreč še niso bili povezani z detonatorji.

Fašisti so, kljub opeklanam, bežali, vendar je policiji uspelo najti torbico z dokumenti 26-letnega Pietra Benvenuta, ki je svoj čas bil skrutinor za MSI. Sodni preiskovalci ga iščejo, vendar ni bil najden.

Fašisti so, kljub opeklanam, bežali, vendar je policiji uspelo najti torbico z dokumenti 26-letnega Pietra Benvenuta, ki je svoj čas bil skrutinor za MSI. Sodni preiskovalci ga iščejo, vendar ni bil najden.

Fašisti so, kljub opeklanam, bežali, vendar je policiji uspelo najti torbico z dokumenti 26-letnega Pietra Benvenuta, ki je svoj čas bil skrutinor za MSI. Sodni preiskovalci ga iščejo, vendar ni bil najden.

Fašisti so, kljub opeklanam, bežali, vendar je policiji uspelo najti torbico z dokumenti 26-letnega Pietra Benvenuta, ki je svoj čas bil skrutinor za MSI. Sodni preiskovalci ga iščejo, vendar ni bil najden.

Fašisti so, kljub opeklanam, bežali, vendar je policiji uspelo najti torbico z dokumenti 26-letnega Pietra Benvenuta, ki je svoj čas bil skrutinor za MSI. Sodni preiskovalci ga iščejo, vendar ni bil najden.

Fašisti so, kljub opeklanam, bežali, vendar je policiji uspelo najti torbico z dokumenti 26-letnega Pietra Benvenuta, ki je svoj čas bil skrutinor za MSI. Sodni preiskovalci ga iščejo, vendar ni bil najden.

Zahteva koroških Slovencev je jasna: Avstrija naj spoštuje čl. 7 državne pogodbe

Prihodno nedeljo, 6. oktobra, bo v »Domu glasbe« v Celovcu veliko zborovanje, ki ga organizirata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev — Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet. Koordinacijski odbor bo zboru odbornikov in zaupnikov vseh slovenskih organizacij in društev na Koroškem poročal o svojem delovanju in nastopih pri deželnih in vladnih oblasteh za priznanje in uveljavljanje narodnostnih pravic koroških Slovencev ter jim bo predlagal v odobritev sklep, da slovenski predstavniki prekinejo sodelovanje v kontaktnem komiteju. Sprčo ogorčenja, ki ga je sprožil sklep deželne in zveznih predstavnikov vlade socialistične stranke (SPÖ) in opozicijske ljudske stranke (ÖVP) ter svobodnjaške stranke (FPÖ) na sestanku 17. septembra na Dunaju ob navzočnosti in s pristankom samega kanclerja Kreiskoga, da se namreč izvede pretehtanje, oziroma ugotavljanje manjšine, kot podlaga za uveljavitev njenih pravic, bo zbor prav gotovo soglasno odobril omenjeni predlog koordinacijskega odbora.

Koroški Slovenci so ob omenjenem sklepu predstavnikov treh vodilnih strank in neverjetnem pristanku predsednika zvezne vlade ogorčeni in zaskrbljeni. Gre namreč za diktat večine na škodo manjšine, popolno ignoriranje člena 7 mirovne pogodbe ter kapitulacijo najvišjih deželnih in zveznih predstavnikov vladne stranke pod pritiskom ÖVP, FPÖ in najbolj šovinističnih ter nacionalističnih sil organizacije »Heimatdienst«, ki je nekaka vlada v senci in ki je ob predlanskih pogromih zagrožila, da je treba Slovence na Koroškem izbiti.

Prihodno nedeljo, 6. oktobra, bo v »Domu glasbe« v Celovcu veliko zborovanje, ki ga organizirata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev — Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet. Koordinacijski odbor bo zboru odbornikov in zaupnikov vseh slovenskih organizacij in društev na Koroškem poročal o svojem delovanju in nastopih pri deželnih in vladnih oblasteh za priznanje in uveljavljanje narodnostnih pravic koroških Slovencev ter jim bo predlagal v odobritev sklep, da slovenski predstavniki prekinejo sodelovanje v kontaktnem komiteju. Sprčo ogorčenja, ki ga je sprožil sklep deželne in zveznih predstavnikov vlade socialistične stranke (SPÖ) in opozicijske ljudske stranke (ÖVP) ter svobodnjaške stranke (FPÖ) na sestanku 17. septembra na Dunaju ob navzočnosti in s pristankom samega kanclerja Kreiskoga, da se namreč izvede pretehtanje, oziroma ugotavljanje manjšine, kot podlaga za uveljavitev njenih pravic, bo zbor prav gotovo soglasno odobril omenjeni predlog koordinacijskega odbora.

Koroški Slovenci so ob omenjenem sklepu predstavnikov treh vodilnih strank in neverjetnem pristanku predsednika zvezne vlade ogorčeni in zaskrbljeni. Gre namreč za diktat večine na škodo manjšine, popolno ignoriranje člena 7 mirovne pogodbe ter kapitulacijo najvišjih deželnih in zveznih predstavnikov vladne stranke pod pritiskom ÖVP, FPÖ in najbolj šovinističnih ter nacionalističnih sil organizacije »Heimatdienst«, ki je nekaka vlada v senci in ki je ob predlanskih pogromih zagrožila, da je treba Slovence na Koroškem izbiti.

Prihodno nedeljo, 6. oktobra, bo v »Domu glasbe« v Celovcu veliko zborovanje, ki ga organizirata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev — Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet. Koordinacijski odbor bo zboru odbornikov in zaupnikov vseh slovenskih organizacij in društev na Koroškem poročal o svojem delovanju in nastopih pri deželnih in vladnih oblasteh za priznanje in uveljavljanje narodnostnih pravic koroških Slovencev ter jim bo predlagal v odobritev sklep, da slovenski predstavniki prekinejo sodelovanje v kontaktnem komiteju. Sprčo ogorčenja, ki ga je sprožil sklep deželne in zveznih predstavnikov vlade socialistične stranke (SPÖ) in opozicijske ljudske stranke (ÖVP) ter svobodnjaške stranke (FPÖ) na sestanku 17. septembra na Dunaju ob navzočnosti in s pristankom samega kanclerja Kreiskoga, da se namreč izvede pretehtanje, oziroma ugotavljanje manjšine, kot podlaga za uveljavitev njenih pravic, bo zbor prav gotovo soglasno odobril omenjeni predlog koordinacijskega odbora.

Koroški Slovenci so ob omenjenem sklepu predstavnikov treh vodilnih strank in neverjetnem pristanku predsednika zvezne vlade ogorčeni in zaskrbljeni. Gre namreč za diktat večine na škodo manjšine, popolno ignoriranje člena 7 mirovne pogodbe ter kapitulacijo najvišjih deželnih in zveznih predstavnikov vladne stranke pod pritiskom ÖVP, FPÖ in najbolj šovinističnih ter nacionalističnih sil organizacije »Heimatdienst«, ki je nekaka vlada v senci in ki je ob predlanskih pogromih zagrožila, da je treba Slovence na Koroškem izbiti.

Prihodno nedeljo, 6. oktobra, bo v »Domu glasbe« v Celovcu veliko zborovanje, ki ga organizirata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev — Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet. Koordinacijski odbor bo zboru odbornikov in zaupnikov vseh slovenskih organizacij in društev na Koroškem poročal o svojem delovanju in nastopih pri deželnih in vladnih oblasteh za priznanje in uveljavljanje narodnostnih pravic koroških Slovencev ter jim bo predlagal v odobritev sklep, da slovenski predstavniki prekinejo sodelovanje v kontaktnem komiteju. Sprčo ogorčenja, ki ga je sprožil sklep deželne in zveznih predstavnikov vlade socialistične stranke (SPÖ) in opozicijske ljudske stranke (ÖVP) ter svobodnjaške stranke (FPÖ) na sestanku 17. septembra na Dunaju ob navzočnosti in s pristankom samega kanclerja Kreiskoga, da se namreč izvede pretehtanje, oziroma ugotavljanje manjšine, kot podlaga za uveljavitev njenih pravic, bo zbor prav gotovo soglasno odobril omenjeni predlog koordinacijskega odbora.

Koroški Slovenci so ob omenjenem sklepu predstavnikov treh vodilnih strank in neverjetnem pristanku predsednika zvezne vlade ogorčeni in zaskrbljeni. Gre namreč za diktat večine na škodo manjšine, popolno ignoriranje člena 7 mirovne pogodbe ter kapitulacijo najvišjih deželnih in zveznih predstavnikov vladne stranke pod pritiskom ÖVP, FPÖ in najbolj šovinističnih ter nacionalističnih sil organizacije »Heimatdienst«, ki je nekaka vlada v senci in ki je ob predlanskih pogromih zagrožila, da je treba Slovence na Koroškem izbiti.

Prihodno nedeljo, 6. oktobra, bo v »Domu glasbe« v Celovcu veliko zborovanje, ki ga organizirata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev — Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet. Koordinacijski odbor bo zboru odbornikov in zaupnikov vseh slovenskih organizacij in društev na Koroškem poročal o svojem delovanju in nastopih pri deželnih in vladnih oblasteh za priznanje in uveljavljanje narodnostnih pravic koroških Slovencev ter jim bo predlagal v odobritev sklep, da slovenski predstavniki prekinejo sodelovanje v kontaktnem komiteju. Sprčo ogorčenja, ki ga je sprožil sklep deželne in zveznih predstavnikov vlade socialistične stranke (SPÖ) in opozicijske ljudske stranke (ÖVP) ter svobodnjaške stranke (FPÖ) na sestanku 17. septembra na Dunaju ob navzočnosti in s pristankom samega kanclerja Kreiskoga, da se namreč izvede pretehtanje, oziroma ugotavljanje manjšine, kot podlaga za uveljavitev njenih pravic, bo zbor prav gotovo soglasno odobril omenjeni predlog koordinacijskega odbora.

Koroški Slovenci so ob omenjenem sklepu predstavnikov treh vodilnih strank in neverjetnem pristanku predsednika zvezne vlade ogorčeni in zaskrbljeni. Gre namreč za diktat večine na škodo manjšine, popolno ignoriranje člena 7 mirovne pogodbe ter kapitulacijo najvišjih deželnih in zveznih predstavnikov vladne stranke pod pritiskom ÖVP, FPÖ in najbolj šovinističnih ter nacionalističnih sil organizacije »Heimatdienst«, ki je nekaka vlada v senci in ki je ob predlanskih pogromih zagrožila, da je treba Slovence na Koroškem izbiti.

Prihodno nedeljo, 6. oktobra, bo v »Domu glasbe« v Celovcu veliko zborovanje, ki ga organizirata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev — Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet. Koordinacijski odbor bo zboru odbornikov in zaupnikov vseh slovenskih organizacij in društev na Koroškem poročal o svojem delovanju in nastopih pri deželnih in vladnih oblasteh za priznanje in uveljavljanje narodnostnih pravic koroških Slovencev ter jim bo predlagal v odobritev sklep, da slovenski predstavniki prekinejo sodelovanje v kontaktnem komiteju. Sprčo ogorčenja, ki ga je sprožil sklep deželne in zveznih predstavnikov vlade socialistične stranke (SPÖ) in opozicijske ljudske stranke (ÖVP) ter svobodnjaške stranke (FPÖ) na sestanku 17. septembra na Dunaju ob navzočnosti in s pristankom samega kanclerja Kreiskoga, da se namreč izvede pretehtanje, oziroma ugotavljanje manjšine, kot podlaga za uveljavitev njenih pravic, bo zbor prav gotovo soglasno odobril omenjeni predlog koordinacijskega odbora.

Koroški Slovenci so ob omenjenem sklepu predstavnikov treh vodilnih strank in neverjetnem pristanku predsednika zvezne vlade ogorčeni in zaskrbljeni. Gre namreč za diktat večine na škodo manjšine, popolno ignoriranje člena 7 mirovne pogodbe ter kapitulacijo najvišjih deželnih in zveznih predstavnikov vladne stranke pod pritiskom ÖVP, FPÖ in najbolj šovinističnih ter nacionalističnih sil organizacije »Heimatdienst«, ki je nekaka vlada v senci in ki je ob predlanskih pogromih zagrožila, da je treba Slovence na Koroškem izbiti.

Prihodno nedeljo, 6. oktobra, bo v »Domu glasbe« v Celovcu veliko zborovanje, ki ga organizirata obe osrednji organizaciji koroških Slovencev — Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet. Koordinacijski odbor bo zboru odbornikov in zaupnikov vseh slovenskih organizacij in društev na Koroškem poročal o svojem delovanju in nastopih pri deželnih in vladnih oblasteh za priznanje in uveljavljanje narodnostnih pravic koroških Slovencev ter jim bo predlagal v odobritev sklep, da slovenski predstavniki prekinejo sodelovanje v kontaktnem komiteju. Sprčo ogorčenja, ki ga je sprožil sklep deželne in zveznih predstavnikov vlade socialistične stranke (SPÖ) in opozicijske ljudske stranke (ÖVP) ter svobodnjaške stranke (FPÖ) na sestanku 17. septembra na Dunaju ob navzočnosti in s pristankom samega kanclerja Kreiskoga, da se namreč izvede pretehtanje, oziroma ugotavljanje manjšine, kot podlaga za uveljavitev njenih pravic, bo zbor prav gotovo soglasno odobril omenjeni predlog koordinacijskega odbora.

škem izbiti. Prej bi jih seveda radi prešli, da bi ugotovili, koliko jih je in kje živijo, drugi pa bi jim morda dali le kakšne drobščine. Ne glede na določbe mirovne pogodbe, s katero je Avstrija spet pridobila svojo neodvisnost, členi te pogodbe pa sestavljajo njeno republiko, niso pa pomeni grobi tisk, iskanje alibija, izgovor za nadaljnje zavlačevanje.

Deželni glavar Leopold Wagner je te dni sicer napovedal ugotavljanje ali pretehtanje manjšine na leto 1976, mirovna pogodba, še posebej pa čl. 7, takega štetja sploh ne omenja. Zadevna zakonodajna telo, ki je moral odobriti parlament z večino 2/3, mirovne pogodbe iz leta 1955 pa sploh ne more spremeniti.

»Avstrija je spoštovala razne druge določbe državne pogodbe, glede izvajanja člena 7 pa po 19 letih govori o pretehtanju manjšine. To je dokaz, da ga ne izvajajo. To je pritisk na manjšino in poskus nadaljnje zavlačevanja. Vso odgovornost nosita predvsem glavni stranki. SPÖ in FPÖ. Najlažje bi določbo čl. 7 državne pogodbe izvedli takoj po podpisu omenjene pogodbe, ko je bila koalicijska vlada (VPÖ in SPÖ), toda ni jim bilo do tega. Tekst državne pogodbe jasno govori o upravnih in sodnih okrajih s slovenskim dvojezičnim prebivalstvom. Ti okrajji so bili po šolskem zakonu iz leta 1945 tečno določeni. Zdej iščejo nekakšno opravičilo za znanjo uporabo, da ne bi izvajali člena 7 državne pogodbe, avstrijski predstavniki pa na raznih forumih in mednarodnih srečanjih izjavljajo, da Avstrija spoštuje zakone in da se vlada razgovarja s predstavniki koroških Slovencev v kontaktnem komiteju. Tem lažem je treba napraviti konec. Ni vredno, da hodimo na Dunaj samo gledat na uro. V podgrem letu našega sodelovanja v kontaktnem komiteju, na vseh sejah, se je izkazalo, da s strani vlade ni bilo v nobenem oziru resne volje za reševanje odprtih vprašanj slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. Po stoletni germanizaciji, nacističnem nasilju in dejanski psihozi na Koroškem kakršnokoli pretehtanje manjšine ni sprejemljivo. Sam koncler Kreisky je aprila lanskega leta izjavil, da je proti temu pretehtanju, in je izrazil željo, da bi se posvetili reševanju konkretnih problemov. Leta 1961 je tedanji minister dejal, da ljudsko štetje ne more biti osnova za ugotavljanje manjšine, ker so bile velike netočnosti in nepravilnosti. Sledila je vrsta pritizb naših organizacij, nobena vlada pa ni še odgovorila. Tako nam je te dni med drugim dejal dr. Jožko Tischler, predsednik Narodnega sveta, in se pripomnil da je vsa zadeva že pridobila mednarodni značaj. Po protestih jugoslovanske javnosti in nastopih jugoslovanske vlade je na seji OZN avstrijski predstavnik izjavil, da Avstrija spoštuje pogodbe in pravice manjšin, njegove trditve pa je pobil predstavnik jugoslovanske vlade in je prikazal s konkretnimi podatki dejansko stanje. Poročevalec na prihodnji seji v oktobru bo kuvalski zastopnik.

Dr. Francis Zwitner, predsednik Zveze slovenskih organizacij, pa nam je izjavil: »Internacionalizacija je dana že s podpisom mirovne pogodbe, zlasti pa s pristopom Jugoslavije, ki je že ob podpisu mirovne pogodbe poudarila svojo skrb za manjšino tudi v prihodnosti. Če Avstrija trdi, da je to le njeno notranje vprašanje, če vztraja pri ugotavljanju manjšine in podpre reševanje manjšinske problematike volji večine, potem sama sili manjšino, da se v smeri internacionalizacije aktivno angažira. Dokazali smo svojo dobro voljo za dialog in sodelovanje, ko smo pa v razgovorih prišli na dan s konkretnimi vprašanji, tedaj so za izključilo iz dnevnega reda, ali pa so nam predložili že dogovorjeno stališče večine, ne da bi sploh upoštevali upravičen zahtevek in mnenja naše manjšine. Tako je dosedanja praksa avstrijske politike do manjšin.

Na vprašanje o nadaljnjih akcijah, nam je dr. Zwitner dejal: »Treba je predvsem prikazati avstrijski in svetovni javnosti resnično stanje na Koroškem in bistvo neresenih vprašanj slovenske manjšine. Avstrijska javnost je informirana samo od nasprotne strani, ki potvarja resnico in nas blati, češ da nismo demokrati, da nismo za dialog, da zahtevamo nemogoče stvari. To nam zdaj citirajo tisti krogi, ki so bili celih 20 let odločni nasprotniki kakršnega koli dialoga z manjšino in so podpirali izgrede, pogrome proti koroškim Slovincem. O nadaljnjem delovanju bo podrobno še razpravljal koordinacijski odbor, smernice pa bodo nakazane na zborovanju prihodnje nedelje. Tudi s tem bomo pobili lažne trditve naših nasprotnikov, češ da osrednji organizaciji in koordinacijski odbor ne izražajo resnične volje in razpoloženja koroških Slovencev. Sestavljeni bomo novo spomenico in jo poslali na najvišje forume. Obrnili se bomo na vse ustanove in osebnosti v Avstriji, o katerih menimo, da so se skupali iz okvirov velikomislemske miselnosti, ki je v Avstriji, zlasti pa na Koroškem, še globoko zakoreninjena. Vsako reševanje manjšinske problematike se začenja s parolo: »Nemstvo ob mejah je v nevarnosti. Pri tem imajo glavno besedo »Heimatdienst« in bojovniške organizacije, ki na svojih shodih še vedno obžalujejo, da so zgubili vojno. (Nacistično!) In to v avstrijski republiki, 30 let po zmagi na nacifazišizmu, po groznih zločinih in požigih in nacističnih taboriščih! Op. ur.) Proti temu si ne upa nastopiti nobena od glavnih strank, kapitulirala pa je zdaj tudi avstrijska socialistična stranka. Sedanja avstrijska republika se pač ni porodila iz odporiškega in osvobodilnega boja!

»V našem skupnem programu je tudi ustanovitev posebnega biroja, ki se bo ukvarjal samo z vprašanji naše narodnostne skupnosti, zbiral bo gradivo in pripravil brošure, organiziral tiskovne konference ter izdal bilten, s katerim bomo stalno obveščali vso javnost o naših vprašanjih. Z zadnjim sklepom avstrijskih strank in pristankom kanclerja je prišel trenutek, ko smo koroški Slovenci prisiljeni, da se z vsemi svojimi močmi upremo takemu načinu reševanja naših vprašanj.

»Vsekakor je zaključil dr. Zwitner, bo mnogo odvisno od tega, kako bo v nadalje ukrepala avstrijska vlada. Nadaljnemu zavlačevanju in popuščanju nacionalističnim silam bo sledilo stopnjevanje naše akcije. Med našim ljudstvom prihaja vedno bolj do izraza ne samo razburjenje, pač pa tudi borbeni pripravljenost.

Kot nam je izjavil njeni vidni predstavnik na Koroškem, Nitscheltwitzer, odločno nasprotuje vsakršnemu pogovoru in pretehtanju manjšine avstrijske komunistične partije, ki podpira odločen in enoten nastop Slovencev za njihove pravice.

Dnevnik »Volksstimme«, koroška izdaja dnevnika »Volksstimme«, glasila avstrijske komunistične partije, pa skoraj vsak dan piše ter zavzema jasna stališča za rešitev problema koroških Slovencev.

Za koroške Slovence se torej pripravljajo odlični časi, čakajo jih še dnevi ostrega boja, ki zahteva vztrajnost, nadaljnjo podporo matičnega naroda, podporo in solidarnost vseh demokratičnih sil. Boj naših bratov onstran Karavank je obenem tudi boj za demokracijo, za medsebojno spoštovanje, za mirno sožitje med narodi in sodelovanje med državami, je boj proti nemškemu nacionalizmu in ostankom nacizma. Nekoliko upanja daje ugotovitev, da polagoma prihajajo do izraza tudi med nemško govorečim prebivalstvom na Koroškem zdrave sile, zlasti med levo usmerjeno delavsko in dijaško mladino, ki zagovarjajo narodnostne pravice koroških Slovencev in medsebojno spoštovanje ter mirno sožitje med narodi. Žal so te sile še precej šibke, vendar pa lahko pomirjajo k pravničnemu boju koroških Slovencev.

Zahteva, ki jo koroški Slovenci poudarjajo že leta in leta in ki so jo te dni spet ponovili najvišji predstavniki Slovenije in Jugoslavije, je zelo jasna in popolnoma utemeljena: Avstrija naj spoštuje in izvajala člen 7 državne pogodbe, naj ne sklepa o manjšini mimo nje in brez nje.

ALBIN BUBNIČ

Propadel poskus državnega udara na Portugalskem

Portugalska vojska je včeraj zatrla ob samem nastanku poskus državnega udara reakcionarne desnice, ki se je skirvala za prozorno elito »elite večine«. Vojski in policiji so aretirali okrog 400 prevratnikov, med katerimi je veliko vidnih veljakov Caeleanova režima.

Vesti iz Lizbone so že zelo skope, kaže vsekakor, da je gibanje oboroženih sil ob podpori demokratičnih strank znatno utrdilo svoj položaj in da bo v kratkem stanje na Portugalskem spet normalno.

SREDNJEVROPSKO KULTURNO SREČANJE V GORICI

Poiščimo skupno osnovo za nadaljnjo okrepitev solidarnosti med narodi

Pozdravi predsednika ICM, predstavnikov dežele in občine - Pri- zavezanja in zasluge Gorice za kulturno in gospodarsko sodelovanje

Včeraj dopoldne ob 10.30 je slav- nostno dvorano pokrajinskega mu- zeja v palači Attens na Kornu v Gorici napolnilo predstavništvo go- riškega kulturnega in političnega življenja, skupno s predstavniki še- stih držav Srednje Evrope, ki so poslale zastopnike svoje kulture na letošnje 9. srednjeevropsko sreča- nje, kjer si bodo izmenjali svoje misli, izkušnje in ideje o srednje- evropski filozofiji in o njenem go- riškem predstavniku, tako zgodaj umrlem Carlu Michelstaedterju.

Med udeleženci smo opazili go- riškega podžupana Rovisa, več ob- skinskih in pokrajinskih odbornikov in svetovalcev, delna odbornika Tripianja in Cociannija, nadškofa Cocolina, zastopnike prefektur in kvesture ter številne druge pred- stavnike krajevnega političnega in kulturnega življenja.

Jugoslavijo je zastopal Srečko Ko- vačić, konzul SFRJ v Trstu, pri- sotni so bili tudi zastopniki Avstri- je, Češkoslovaške in Madžarske, ki so vsa leta poslale svoje zastopni- ke na zborovanja ICM in poleg njih tudi zastopniki Poljske in Romu- nije, ki letos tudi sodelujejo na tem Kongresu mednarodnega sodelova- nja in solidarnosti.

Predsednik ICM Martina je pre- čital pozdravne brzojavke predse- dnika republike Leoneja, pa mini- strov Torosa, Lepreja, Cengheria in drugih, ki so želeli kongresistom plodno in uspešno delo.

Prvi je pozdravil elitno publiko predsednik Zavoda za srednjeevro- pska kulturna srečanja Michele Mar- tina, ki je dejal, da se z današ- njim 9. kongresom zaključuje prvo obdobje te kulturne mednarodne manifestacije, s katero si Gorica prizadeva najti svoj obraz v seda- nji zemljepisno-politični stvarnosti. Prvi cilj, ki si ga je pri tem za- dala, je človečanski: združiti pred- stavnike različnih narodov in raz- ličnih značilnosti določenega zem- ljepisnega območja, da poiščejo na osnovi tradicije skupno osnovo za nadaljnje skupno sodelovanje pri gradnji nove Evrope in novega sve- ta. Pri tem je treba zbrati vse e- lemente, ki nas združujejo in zmanj- šati ali odstraniti tiste, ki nas raz- dvajajo.

Gorica si v tem okviru prizadeva izboljšati si nov obraz v duhu kulturnega in gospodarskega so- delovanja z narodi Srednje Evrope, ki so nekdanj sicer v drugačnih po- gojih, živeli in sodelovali v hab- sburški monarhiji. Tema o «Filozo- fiji v Srednji Evropi» omogoča no- vo in še plodnejše sodelovanje za ustvaritev še stalnejše in trdnije osnove za te tesnejše povezave v srednjo Evropo. Ta kulturna sreča- nja nam omogočajo tudi pravilno opoznavo ljudi, ki jih neločljivo povezuje kultura Srednje Evrope, Martina je zaključil z željo, da bi delo kongresistov napravilo še nov velik korak na poti spoznavanja

ODLOČEN NASTOP PROTI MINISTRSKI ODLOČITVI

ZAHTEVA PO OHRANITVI VIŠJIH RAZREDOV TRGOVSKEGA ZAVODA

Posredovanje izvoljenih predstavnikov, da se na- daljuje pouk tudi v četrtem in petem razredu

Odločitev prosvetnega ministrstva, da ukine četrty in peti razred slo- venskega trgovskega zavoda v Go- rici, je povzročila val nezadovolj- stva med vso slovensko in demo- kratično italijansko javnostjo. U- pravnih svet zavoda je, kakor smo poročali včeraj, o tej krivici od- ločitev odgovoril prosvetnemu ni- strstvu v vednost na tudi šolske- mu skrbništvu v Gorici. Obenem je za posredovanje prosil poslanca Škerca (KPD) in Marocco (KID). Včeraj pa smo izvedeli, da sta s tem v zvezi poslala interpelacije tudi pokrajinski svetovalec PSI Marko Waltritsch in poslanec PSI Franco Castiglione.

Slovenska javnost pričakuje, da bo prosvetno ministrstvo spreme- nilo svoj sklep ter omogočilo redno nadaljevanje pouka tudi na dve- jih višjih razredih trgovskega za- voda. Po potrebnem razredu dva dijaka, ki imata pravico diplomirati na tej šoli. Kakor je znano, je šolska oblast pred dve- ma letoma spremenila trgovsko šo- lo iz t- tne v petletno.

Ze včeraj smo zapisali, da slo- venska javnost zahteva spremem- bil, s katerimi je šolska oblast pristopila k ukinitvi dveh razredov slovenske trgovske šole. Ta meri- la je potrebno spremeniti zato, ker ni mogoče manjšinske šole enačiti s šolo večinskega naroda. Če so šolske oblasti učinile višje razrede na podobni italijanski šoli, to ni razlog, da je potrebno ukiniti to- takšne razrede tudi na edini slo- venski strokovni šoli, ki jo je na- ša skupnost zahtevala predvsem za- to, da zapolni običajno vrzel, ki se je pokazala v strukturi slovenske- ga šolstva na Goriškem.

Zastopniki PSI v rajonski konzultii Pevma-Oslavje-Štmaver Socialisti iz Pevme, z Oslavja in iz Štmavra so se prejšnji večer se- etali, pod vodstvom tajnika Karla Sošola, da bi izbrali svoje zastopni-

GORIŠKI DNEVNİK

SESTANEK PREDSTAVNIKOV PD «DANICA» IN SEKCIJE ANPI

Pobuda Vrhovcev, da si po tolikih letih dejavnosti zgradijo primeren prosvetni sedež

Ta kraška vas z bogato partizansko tradicijo in živahnim povojnim prosvetnim in političnim življenjem želi uresničiti svoj dolgoletni sen

V petek zvečer so se na Vrh- u sestali predstavniki prosvetnega društva «Danica» ter borbevske sekcije ANPI, da bi ocenili dose- danje delo ter ugotovili, kaj je potrebno storiti v prihodnje. Sestan- ka se je udeležil tudi tajnik Slo- venske kulturno gospodarske zveze dr. Dario Cupin. Predsednik dru- štva Danica prof. Leopold Devetak je v svojih uvodnih besedah ocenil dosežane delo ter navedel tudi te- žave, ki cvirajo večji razmah dru- štva. Omenil je predvsem pomanj- kanje primernih prostorov za manj- še vsake prireditve, za sestanke, pevske vaje in podobno, kar se se- danj vrši v domači gostilni ali pa v zasebnih hišah.

Predsednik prosvetnega društva Danica, prof. Devetak, ki je isto- časno tudi član delovnega odbora Slovenske prosvetne zveze, je po- drobneje razčlenil delovanje zadnjih desetih let ter ugotovil, da so se Vrhovci uspešno uveljavljali v manj- škem ljudsko-prosvetnem življe- nju in da so imeli številne pri- reditve, nekatere vsakega, druge pa širšega regionalnega značaja. Omenil je srečanje s prosvetnim društvom «Oton Zupančič» iz Stan- dreža, vsakoletni piknik na elargi, ki privlači izredno veliko udele- žencev iz vsega mejstva, udele- žbo Vrhovcev na številnih kulturno-

prosvetnih in političnih manifesta- cijah ter dejal, da je postavitev in odkritje spomenika padlim partiza- nom in protifašistom pritegnila k sodelovanju vso vas ter je pred- stavljala največjo obliko mobiliza- cije vaških sil.

«Vendar pa je naš pogled usme- ren v prihodnost. Zavedamo se — je dejal predsednik Devetak — da svoje dejavnosti ne bomo mogli še naprej uspešno razvijati, predvsem pa ne bomo mogli primerno anga- žirati mladih, če ne bomo začeli z delom za postavitev prosvetnega sedeža, ki je v naših prizadevanjih že dolgo časa visoko zastavljen cilj. Naše delovanje se ne more razvijati v gostilnah in tudi naša oprema 'brjar' in drugi rekviziti, ki jih uporabljamo ni in ostala društva, ne morejo biti v nedogled brez pravega varstva».

Občinski svetovalec Marčelino De- vetak je kot eden najstarejših pro- svetarjev in družbenopolitičnih de- lavcev v vasi osvedčil stanje, kakrš- no je bilo takoj po vojni in tja do sedesetih let. Povedal je, da so s kolikšnim potrpljenjem in tudi sa- modrvoženjem so voditelji in člani «Danice» skrbeli za prosvet- no življenje v vasi. Tudi njihovi člani, ki so se izselili v Laško, so ohranili trdne zveze z vasio ter so prihajali domov na pevske vaje so s pevskim zborom odhajali na gostovanja.

Iz pripovedovanja predstavnikov društva, sekcije ANPI ter ostalih udeležencev sestanka je prihajala do izraza globoko navezanost Vrhov- cev na njihovo vas in tudi skrb, da bi se njeni prebivalci vsestran- sko razvijali in utrjevali v demo- kratičnih in protifašističnih tradi- cijah, ki so med narodnosvobodil- nim bojem pravi na Vrh — kakor smo mogli slišati ob odkritju spo- menika — poglne globoke in zdra- ve korenine.

Tajnik SKGZ dr. Dario Cupin, ki se je zahvalil za povabilo, je pod- črtal pomembnost dejavnosti pro- svetnega društva in ostalih orga- nizacij na Vrhju za nadaljnjo rast naše narodnostne skupnosti ter je dejal, da so naši napori na Goriškem že nekaj časa tako narav- nani, da bi zadovoljili, v okviru skromnih sredstev, materialne po- trebe društev, zlasti kar zadeva sedeže, prostore za vaje in nastope. Poslej bo naša skrb sprenjati na- pore prizadevnih in samoiniciativ- nih dejavnikov na Vrhju, da si ob mobilizaciji lastnih sil na način kot so to pokazali prav s postavitvijo spomenika, postavijo tudi primeren sedež, za katerega se trudijo že toliko let.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

V Krminu umrl Ivan Mavrič V sredo, 18. septembra je premi- nil v krminski bolnišnici priljubl- jeni slovenski rojak in priznan vi- nogradnik Ivan Mavrič. Vse življe- nje se je bavil s kmetijstvom in vinogradništvom pri Novajah bli- zu Krmina, kjer je imel posestvo. Z ženo Matildo Velisček sta vzgo- jila 6 hčera ter sinova Stanka in Karla, ki sta se prav tako posve- tila očetovemu poklicu. Najmlajše od svojih otrok je pokojni oče Ivan izšolal v slovenskih šolah in mu je bilo vedno žal, da tega ni mogel storiti za starejše sinove in hčere, ker je taktiral vladati fašizem in so bile vse slovenske šole uklinjene. Med krminskimi rojaki in furlan- skimi kmeti je bil cenjen kot mar- jiv gospodar in nadarjen vino- gradnik. Vsa povojna leta je dobi- val na dom slovensko čtivo in red- no obiskoval shode in prireditve, ki si jih tam prirejele razne slo- venske organizacije. Svoji se ga bodo spominjali kot skrbnega go- spodarja in vzglednega očeta. Ob težki izgubi izraža Primorski dne- vnik svoje sožalje ženi, hčerkam in sinovoma.

Prosveta Slovenska prosvetna zveza v Go- rici sklicuje v četrtek, 3. oktobra ob 20.30 na sedežu v Gorici sestanek goriških članov glavnega odbora ter predsednikov goriških prosvetnih dru- štev. Na dnevnem redu je obračun doseženejšega dela ter smernice za pri- hodnost.

Prosvetno društvo v Sovodnjah ob- vešča, da bo vaja folklorne skupi- ne v Kulturnem domu v torek, 1. oktobra, ob 20.30.

Razstave V salonu Meblo v Novi Gorici je od- prta razstava marin pokojnega tr- žaškega slikarja Alberta Sirka. Odpr- ta je od delavnikov.

V enotki «La Sereñissima» v Gra- dišču je odprta razstava slik trža- škega slikarja Lejzeta Spacala. Odpr- ta je od 10. do 24. ure vsak dan.

Razstava avstrijskih slikarjev iz mesta Wiener Neustadt je odprta v razstavišču Espomega v Ul. Ca- dorna vsak dan.

Priznano mednarodno avto prevoziško podjetje LA GORIZIANA

GORICA - Ul. Duca d'Aosta 180 - Tel. 28-45 GORICA

PREVZEMAMO PREVIOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

KMEČKA BANKA

USTANOVLJENA LETO 1909

GORICA - Ul. Morelli 14

Tel. 2206 - 2207

VSE BANČNE USLUGE

MENJALNICA

Obvestilo ANPI za Rupo, Peč in Gabrije Odbor zveze borcev ANPI za Ru- po, Peč in Gabrije obvešča udeležen- ce proslav 30. obletnice ustanovitve brigade «Fontanot» v Ronkah, da bo odhod danes ob 9. uri z veselnič- ga prostora na Peči.

Danes dežurne bencinske črpalke Na Goriškem so danes dežurne naslednje bencinske črpalke:

Občinska Gorica: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči: BP, Trg padlim. Občinska Fara ob Soči: Chevron, Ulica Gorizia. Občinska Koprivno: Total, Ulica Verdi. Občinska Mariano: Gulf, Ulica Man- zoni. Občinska Skocjan ob Soči: Esso, Trg svobode. Občinska Starancan: Chevron, glav- ni trg.

Občinska Gradnja: Esso, Ulica Italo Brass; Fina, Korzo Italija; Shell, Ulica Manzano; Total, Trg Muni- cipio; Agip, Ulica Aquileia. Občinska Gradnja: Esso, Trg U- nita. Občinska Zagaj: Agip, Zdravščina. Občinska Gradež: Total, Riva Slat- per; Agip, Ulica Squero. Občinska Tržič: Total, Drevored San Marco; Shell, Ulica 4. novembra; Agip, Ulica Valentini. Občinska Krmin: Esso, Drevored Venezia Giulia. Občinska Fogliano - Redipuglia: BP, Ulica Terza Armata. Občinska Romans ob Soči:

STUDIJSKO SREČANJE BENEŠKIH KULTURNIKOV V GORENJEM TARBILJU

Kako uveljaviti domačo kulturo v današnji stvarnosti Benečije

Duhovnik Emil Cenčič o vlogi Cerkve in beneške duhovščine - Prof. Pavel Petričič o možnostih, ki jih nudi šola - Arh. Simoniti o važnosti narečja - Izidor Predan o vlogi «Novega Matajurja»

Če hoče neka skupnost resnično rasti, potem je nujno, da vsaka njena akcija, pa naj bo še tako majhna, sledi jasnemu konceptu, načrtu, hotenju, ki jo spreminja v nepogrešljiv del celovitega razvoja. Koncept pa ne pride sam od sebe: potrebno je razmišljanje in preverjanje, potrebna je izmenjava mnenj in stališč, potrebno je iskane tistega skupnega imenovalca, ki lahko poveže vse komponente skupnosti. Potrebna pa je tudi temeljita analiza stvarnega položaja, iz katere zrastejo kratkoročni in dolgoročni programi.

Tega dejstva se dobro zavedajo beneški kulturni delavci, ki so ob koncu tega poletja, ki je bilo izredno bogato s prireditvami in drugimi aktivnostmi, začeli pot, da se zberejo, preverijo uspešnost opravljenega dela ter se pomenijo o delu, ki naj bi ga opravili v bodoče. V ta namen so kulturna društva Beneške Slovenije priredila v četrtek, 26. tega meseca, v Gorenjem Tarbilju študijsko srečanje, katerega se je udeležilo lepo število ljudi, predvsem mladih, ki delujejo v raznih društvih.

Srečanje je obsegalo štiri predavanja, po katerih se je razvila bogata konstruktivna diskusija. Najprej je zjutraj duhovnik Emil Cenčič govoril o vlogi Cerkve pri ohranjanju krajevnih kultur. Svoja izvajanja je začel z ugotovitvijo, da to je srečanje dokaz, da Benečani ne čakajo, da jim bo neprilicovano prirejala kakršnakoli pomoč od zgoraj, ampak da so prepričani, da bodo le z lastnim delom nekaj dosegli. Nato je s temeljito analizo cerkvenega nauka dokazal, kako je Cerkev poklicana, da ohranja kulturo vernikov, ki se seveda spreminja v prostoru in času.

Latinsčina je bila vpeljana kot liturgični jezik zato, ker so v tistem času ljudje ta jezik razumeli in govorili. Saj je liturgija nekaj mrtvega, če je ljudje ne razumejo, če ljudje ne družijo v duševno zrelo skupnost. Jezik je del mišljenja, bi mu s tem odvzeli dušo. To sta razumela tudi sv. Ciril in Metod, ki sta vpeljala v kraje, kjer je živel slovensko prebivalstvo, slovansko liturgijo, ki je s ponekod ohranila vse do danes. To so razumeli tudi beneški duhovniki nekoč in danes. Zgodovina nam dokazuje, da so zaradi upoštevanja kulture vernikov imeli tudi težave, tako so bili nekateri duhovniki že v času prve svetovne vojne internirani kot nezanesljivi in državni sovražniki, tako so trpeli v času fašizma in tudi v povojnem času, ko so se trilateralne tolpe začele proti njim.

Žal je treba ugotoviti, da duhovniki niso našli razumevanja pri cerkvenih oblasteh. Videnska kurija je, razen nadškofa Casasole, podpirala asimilacijsko dejavnost, saj ljudje, ki so predstavljalj Cerkev, niso bili dovolj občutljivi za te probleme. Mons. Moretti, nosilec zlate medalje za zasluge v odpornem gibanju, je po vojni predlagal, naj bi duhovnike, ki želijo službovati v Benečiji, poslali prej na tečaj slovenskega jezika, a predloga niso upoštevali. Tako je danes v Benečiji precej duhovnikov, ki ne poznajo jezika vernikov, so pa žal tudi nekateri domači duhovniki, ki so zanikali svojo identiteto. Če pa hoče Cerkev rasti, je nujno, da se potopi v domačo kulturo. Problem postaja iz dneva v dan bolj pereč tudi zato, ker je v Benečiji vedno manj duhovniških poklicev.

V diskusiji so prisotni ugotovili, da bi mogoče rešitev bila v vrnitvi beneških duhovnikov, ki služujejo v furlanskih krajih, razgovorili so se o vzrokih pomanjkanja duhovniških poklicev, predvsem pa so poudarili, da bi bilo treba uskladiti delo vseh duhovnikov v Benečiji ter tako odpraviti razkol, ki je nastal med duhovniki, ki opravljajo liturgijo v slovenskem jeziku, in drugimi.

Naslednje predavanje je imel prof. Pavel Petričič, ki je govoril o možnostih uveljavljanja domače kulture v šolah. Začel je z nekaterimi splošnimi ugotovitvami ter poudaril potrebo po formiranju novih kadrov, ki bi se posvetili kulturni dejavnosti. Preveriti moramo našo pripravljenost na delo ter naše sposobnosti, ugotoviti moramo, katera so področja, ki nam nudijo možnost poseganja.

Šola je verjetno področje, na katerem se ohranja največ negativnih aspektov preteklosti. Če hoče šolnik kakorkoli upoštevati otroke, v katerem otroci živijo, zadene nekatere oblasti, svoje delo obuti kot nekaj ilegalnega. Ta občutek šolnika vsekakor zavrača, zavira pa ga tudi dejstvo, da se je sam šolal v taki šoli, ki je domačo kulturo zatirala, ne pa je domotila. V tem trenutku, ko ne vidimo politične volje za globalno zaščito manjšine in ko Krščanska demokracija, torej stranka, ki uživa zaupanje velike večine beneških ljudi, beži stran od problema in zagovarja njegovo postopno reševanje, moramo ugotoviti, kje nam dajejo obstoječi zakoni možnost posega v šolsko življenje ter v tem smislu izpeljati čimveč izkustev ter jih tudi dokumentirati. Sami šolski programi nam nudijo precej možnosti, saj mora po njihovih določilih biti pouk na osnov-

ni šoli povezan z okoljem, izhajati mora iz znanja, ki ga otroci prinesejo od doma, nuditi mora otrokom možnost narečnega izražanja, upoštevati mora krajevo ljudsko kulturo, navajati otroke k petju v jeziku in narečju.

Ce je res, da bi se pred zakonom ne mogel opravičiti učitelj, ki bi v šolo vpeljal pouk slovenske slovnice, je tudi res, da učitelj, ki v šoli poje pesmi v slovenskem narečju, ki navaja otroke k zapisovanju pregovorov in pravilic, k zbiranju topografskega gradiva, k zapisovanju imen kmečkega orodja, k študiju krajevnih zgodovine in k podobnim dejavnostim, popolnoma v skladu z zakonskimi predpisi. Te dejavnosti pa seveda ne bi mogel opravljati, če ne bi obenem naučil otrok tudi slovenskega branja in pisanja.

Precej možnosti vpliva na šolsko delo nam bodo nudili tudi delegirani dekreti. Treba bo pojasniti naša stališča predvsem sindikalnim zastopnikom v raznih odborih, saj moramo računati tudi s tem, da bodo predstavniki šolnikov in staršev v letih izbrani po določenih kriterijih.

Pripravi pa se moramo tudi na možnost, da ta dejavnost v šolah ne uspe. V takem primeru bi lahko podobno delo potekalo v župnijskih in drugih krožkih, ki bi zajemali otroke in mladino, preveriti pa bi bilo treba tudi možnosti razširjenja takih izkustev, kot je kulturno-rekreativno bivanje «Mlada brieza».

V diskusiji je bil govor še predvsem o možnostih, ki jih nudijo šole s celodnevni poukom, ter o potrebi izdaje posebne knjige za mladino, ki naj bi črpala iz bogate zakladnice beneškega ljudskega slovstva.

V popoldanskem urah je prvi spregovoril arh. Valentin Z. Simoniti, ki je obravnaval vprašanje beneške skupnosti, kateri je treba vrniti nekdanji utrip, saj gorska skupnost v Benečiji ni nič novega, ampak nekaj, kar obstaja že od nekdaj. Danes moramo spet iskati tisto, kar je resnično naše in se je v zadnjem času izgubilo, ovrnodniti moramo okolje, ter vse tiste dejavnosti, ki so s njim povezane, ter restavrirati narečje, ki naj bo osnova za prehod h knjižnemu jeziku.

Bolj kot predavanje, je bil popoldanski del srečanja prijeten razgovor, iz katerega je izšlo mnogo zanimivih predlogov. Tako predlog o ustanovitvi nekega dokumentacijskega centra, muzeja ali česa podobnega ter predlog o srečanjih društev s predstavniki občinskih uprav. Arh. Simoniti je poudaril tudi potrebno po izdelavi neke skupne platforme, ki naj zajame vse komponente beneškega gibanja in ki naj se mogoče izrazi v nekaterih jasnih izjavah, v neke vrste listini o istovetnosti.

Kot zadnji je spregovoril glavni urednik Novega Matajurja Izidor Predan, ki je prisotnim orisal pomen tiska ter naloge novinarja. Tudi njegovim izvajanjem je sledila vrsta konstruktivnih predlogov. List naj bi skušal posvetiti nekaj prostora mladini, mogoče bi se dalo vpeljati prilogo, ki bi jo pisali sami otroci. Uvesti bi bilo treba čimveč rubrik, dati bralcem prostor za njihova pisma, stopiti z magnetofonom in fotoaparatom med ljudi in vtisniti v časopis njihovo besedo in podobo. Ljudje se problemom zavedajo in jih rešujejo, zato je prav, da jim časopis prisluhne. Nadalje so prisotni predlagali, naj bi proučili možnost,

da bi časopis izhajal vsak teden in tako prinašal bolj sveže informacije, dan pa je bil tudi predlog o letnem almanahu, ki naj bi zbral v enem zvezku pomembnejše članke ter prinesel pregled o pravljenega dela, ter tudi predlog o izdaji stenskega koledarja.

Po diskusiji so se zborovalcem pridružili številni vaščani in vsi skupaj so najprej poslušali koncert Briškega okteta, nato pa so si še ogledali posnetek televizijske oddaje o Beneški Sloveniji. Tako se je izredno plodno kulturno srečanje končalo v prijetnem in vselem razpoloženju.

ZIVA GRUDEN

V Velenju se je te dni zaključil 10-dnevni seminar za skupino slovenskih učiteljev in profesorjev, ki poučujejo na šolah s slovenskim učnim jezikom v tržaški in gorški pokrajini. Šolniki so se na seminarju seznanjali z geografskimi, zgodovinskimi, kulturnimi in gospodarskimi značilnostmi Savinjske doline, hkrati pa tudi s sodobnimi premiki v slovenskem šolstvu.

da bi časopis izhajal vsak teden in tako prinašal bolj sveže informacije, dan pa je bil tudi predlog o letnem almanahu, ki naj bi zbral v enem zvezku pomembnejše članke ter prinesel pregled o pravljenega dela, ter tudi predlog o izdaji stenskega koledarja.

Po diskusiji so se zborovalcem pridružili številni vaščani in vsi skupaj so najprej poslušali koncert Briškega okteta, nato pa so si še ogledali posnetek televizijske oddaje o Beneški Sloveniji. Tako se je izredno plodno kulturno srečanje končalo v prijetnem in vselem razpoloženju.

V Velenju se je te dni zaključil 10-dnevni seminar za skupino slovenskih učiteljev in profesorjev, ki poučujejo na šolah s slovenskim učnim jezikom v tržaški in gorški pokrajini. Šolniki so se na seminarju seznanjali z geografskimi, zgodovinskimi, kulturnimi in gospodarskimi značilnostmi Savinjske doline, hkrati pa tudi s sodobnimi premiki v slovenskem šolstvu.

TRADICIONALNO PEVSKO SREČANJE «SEGHIZZI» V GORICI

Zborovska pevška kultura napreduje

Tudi letos na prvih mestih zbori iz vzhodnih držav - Najvišje povprečje pri mešanih zborih, najnižje pri moških - Neopravičljiva odsotnost zborov iz Jugoslavije in iz našega zamejstva

Od 19. do 22. t.m. je bilo v Gorici tradicionalno mednarodno tekmovanje pevskih zborov, letos že trinajsto, «Cesare Augusto Seghizzi». Nastopili so zbori iz Avstrije, Bolgarije, češkoslovaške, Madžarske, Poljske, Romunije, Španije in Zpadne Nemčije ter seveda tudi nekaj italijanskih zborov. Najvišje povprečje je bilo pri mešanih zborih, nato pri ženskih, vtem ko je bilo pri moških zborih na zadnjem mestu. Vse zborovske formacije so tekmovale v polifoniji in ljudski glasbi.

Iz Jugoslavije se je prijavil akademski pevski zbor «Branko

Krsmanović» iz Beograda, a je udeležbo v zadnjem trenutku odpovedal, tako da tudi v Gorici — kakor letos v Arezu — jugoslovanska zborovstvo ni bilo zastopano. Poleg tega se nismo leto srečali niti z enim slovenskim zborom iz zamejstva. Zdi se, da je glavni razlog odsotnosti pripravljenosti na tekmovanje, ki bo v Mariboru prihodnjega meseca. Saj se na to pripravljata tudi dva zbori, ki sta v Gorici dosegla lepa priznanja in nagrade: lani moški zbor «Mirko Filej» iz Gorice, večkrat pa zbor

«Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela.

Moške in ženske zore je žirija, v kateri je poleg predsednika Pia Caponija, Vita Levija, Giacoma Bellucija iz Italije in Miloslava Koslerja iz češkoslovaške sodeloval tudi Peter Lipar iz Jugoslavije, zvrstila takole: Prvo nagrado — z izredno visokim številom točk — je prisodila mladinskemu moškemu zboru iz Sofije. To je bilo pravo odkritje izvrstne pevске dovršenosti poslušalcev glasov, ki so se zlivali v nenavadno skladno zvočno celotnost in dosegali vzpono

prodnega izražanja. Skratka, tako čistega in pristno moškega zborovskega zvoka že zlepa nismo slišali in tudi tako umetniško prečiščene interpretacije mladih pevcev so redke. Ob taki izredni pripravljenosti zboru, s katerim se dirigent tako rekoč «poigrava» preži vedno nevarnost, da se ob možnosti ustvarjanja izrednih vokalnih učinkovitosti, polaganja spretnosti v zunanji blesk, ki lahko postane več ali manj sam sebi namen, čemur lahko sledi površinsko zeta-interpretativnost. Od daleč so nam dala to rahlo zaznati vsa nadaljanja izvajanja zboru. Vsekaror bi želeli iz izvrstnemu zboru, da bi se ognil temu in vztrajal v nadaljnem prodiranju v umetniško bistvo.

Daleč za tem zborom sta bila zbor iz Nemčije, ki mu je žirija z ozirom na tehnično pevsko pomanjkljivosti v smislu homogenosti glasovnih skupin in celotnega zlitja, kakor tudi v smislu šibkejši umetniške prepričljivosti, prisodila preveč točk in drugo mesto, vtem ko je zbor iz Poljske zasedel tretje mesto — po mojem mnenju bolj zaradi manjše glasovne svežine, kakor pa zaradi interpretativne, za spoznanje večje nazornosti.

Med ženskimi zbori je prvo mesto zasedel romunski zbor «Vox maris» iz Constante, kateremu je žirija dala le za tri desetinke točke prednosti pred zelo dobrim in po zvoku ter predvsem po oblikovalni nazornosti vsekakor izrazitejšim madžarskim zborom iz Veszprema. Popolnoma zaslužno tretje mesto je pripadlo italijanskemu zboru «Luca Marenzio» iz Darfo Boaro, ki je tudi v ostri konkurenci mešanih zborov zasedel dobro četrto mesto. Ta zbor se je v svoji očitno zagranici prizadevnosti dokopal do kar ustreznih homogenih glasovnih skupin in je pridobil tudi na celotni zvočni uravnoteženosti. Sicer občutno interpretacijo oziroma plastičnost sibiho včasih odvečna gestikuliranja dirigenta, s katerimi hoče nakazati celotno frazo, dosega pa celotni tok zavirajoče dinamične vzbokline in slabi gradnjo. Skrbna pripravljenost in dosegli kažejo možnosti za nadaljnji umetniški vzpon. Na prvo mesto mešanih se je povzpel madžarski zbor iz Veszprema. Brez dvoma je z najmočnejšim notranjim vzgledom navdušujoč izobiloval obvezno skladbo «Benedictus» Antonia Illersberga. Zbor ima vse oblike vokalno tehnično dobro pripravljene pevске skupine, homogene v svojih glasovnih sestavih, in enotnega plemenito prodnega glasovnega voluma, ki nudi bogato lestvico dinamičnih stopenj in barvnih niansiranj. Vse to pridobitve in izredna zborova prožnost služi dirigentu-interpretatorju za poglavlno zasnovano oblikovanje in grajenje.

Pravilno je žirija ocenila Visokosolski zbor iz Paridubice na češkoslovaškem in mu za precej dovršeno vokalno usposobljenost ter prepričujoče interpretacije, prisodila drugo mesto, medtem ko je na tretje mesto postavljeni romunski zbor «Vox maris» iz Constante z vidika nekaterih pevskih tehničnih pomanjkljivosti — kakor vprašanja čiste intonacije, zvočne uravnoteženosti celote — pa tudi z vidika malo šibkejši oblikovalne nazornosti, nekoliko precenila. Med ostalimi mešanimi zbori — «Sv. Ignacij» iz Go-

rice, «Melodias» iz Trsta, «G. B. Candotti» iz Codroipa, «Santa Maria Maggiore» iz Trsta, «I cantori di Santomio» iz Mala (Vicenza), «Pro musica» iz Celovca, «Ermenegildo Capetti» iz Valdarina (Arezzo) in «Verge del Calma» iz Španije, naj še posebej omenimo uspeh zboru «Montasio» iz Trsta, ki je prijetno presenetljivo z najboljšo plastično zajeto in interpretirano obvezno pesmijo prvega dne tekmovanja. Mešana zborova postava, ki je predstavljala prejšnji najšibkejšo skupino, kar se tiče homogenosti in glasovnih skupinah in zlitosti v celoti, skratka ubranega petja, je dosegla že kar lepo stopnjo napredka v tem pogledu. Le škoda, da zbor ne razpolaga z večjim številom pevcev, kajti njegov volumen je omejen. Pa vendar poje plemenito in dosega dokaj prepričljive učinke, kar je sicer zaslužno za njegovo muzikalno naravo dirigenta Maria Macchiaja. Posebej moramo omeniti še zbor iz Valdarina, ki v svojih odličnih prizadevanjih po glasovni enotnosti in celotni ubranosti ter po stremeljenju po vernem muziciranju izpričuje ne le pevski entuziazem, ampak tudi zapaženo določeno stopnjo dosežkov na tej pravilno zastavljeni poti, in svezino mladih pevcev.

To so zbori, ki so se pomerili na področju tako imenovane polifone glasbe, v kateri pa ni bilo vedno polifono koncipiranih skladb, kar že dolgo predstavlja vprašanje pravičnosti take oznake. V drugem delu tekmovanja, to je na področju ljudske glasbe, je pri moških zborih žirija ohranila isti razpored nagajevanja kakor pri prvem delu tekmovanja: mladinski moški zbor iz Sofije, zbor «Sangesfreunde 1955» iz Siegena in Nemčiji in zbor «Bard» iz Krakowa na Poljskem. Razen da je bil nemški zbor previsoko točkovan že z ozirom na kvaliteto prvega, ni kaj več pripomniti, ker smo zore ocenili že pri polifonski glasbi.

Tehnejske so bili ocenjeni ženski zbori, med katerimi je prvo IVAN SILIČ

(Nadaljevanje na 6. strani)

Stultus v galeriji «Il Tribbio»

Po večletnem presledku se nam ponovno predstavlja v našem mestu v Firencah živeči in ustvarjajoči slikar Djalma Stultus. Je pa to Trizian, ki je zadnjič gostoval v tržaški občinski galeriji z razstavo velikih olj, v katerih je prevladovalo prikazovanje lepote deklet in mladih žena. Djalma Stultus se je namreč že v prvih svojih nastopih v Trstu kmalu po prvi svetovni vojni odlikoval kot izredno nadarjen upodabljalec obrazov in teles, ki jih je znal združevati v razgibane kompozicije. Več kot razumljivo je torej, da so ga Firence že zgodaj privabile, saj je to mesto znano kot klasično mesto renesančnih mojstrov. V desetletju pred zadnjo vojno so njegove slike dosegale svoj umetniški vrhunec. Njihove reprodukcije smo srečavali pogosto v znanih italijanskih in evropskih umetniških revijah. Za vsega poznavačca Stultusovega slikarstva je zato njegova nova, sedanja razstava v galeriji «Il Tribbio» na Starem trgu za občinsko palačo tembolj zanimiva, ker se nam u-

Kompjuter v slikarski umetnosti

Ob priliki družabnega srečanja z mladimi znanstveniki in tržaškimi povabljeni v miramarskem Mednarodnem centru za teoretsko fiziko, so odprli njim primerno umetniško razstavo. Gre verjetno za prvo skupno razstavo v Italiji desetih slikarjev raznih narodnosti ki ustvarjajo slike s programiranjem kompozicij na elektronskem računalniku, na kompjuetu. V Trstu smo sicer že predlanskim imeli podobno razstavo, ki jo je priredila moderna galerija Revoltella v palači Costanzi našemu rojaku Edvardu Zajcu, ki je kot prvi pričel uvajati umetniško izkoriščanje kompjueta, vendar je bila tedanja razstava z nekaj sto listi v črno-belem bolj kompozicijsko, grafične narave z mehanično izdelanimi listi na temo možnih izvedb določenega števila umetniško uteemeljenih variacij kocke v posevni projekciji. Kvantitativno je možno število izvedb je naravnost ogromno in le slikarjevo umetniško izvežbanost oko more iz njih izločiti likovno dovršene liste. Računalnik torej olajšuje slikarjeve kompozicijske napore, ker mu v kratkem času naneče kopico najrazličnejših izvedb na programirano likovno temo, da more slikar med njimi najti mnogo več ustreznih kompozicij, kakor pa bi jih mogel sam narisati v istem času.

V tem bi bilo bistvo te najnaprednejše sodobne vrste likovnega ustvarjanja, kjer umetnikovo roko nadomestijo stroji, ne pa njegovega duha. Za enkrat elektronski računalnik pač ne more naslikati Rafaelove «Stolne Madone», čeprav kot lahko vidimo na tej razstavi lahko usklajuje v programirane oblike tudi s crkarni ali številni programirane barve, ter nato posredno ustvari v modernem smislu gledano, prave umetnine. Neinformirani obiskovalci razstave bi prikazana dela prav gotovo ne ločili od večbarvnih grafik, kot jih srečujemo včasih na tržških razstavah informalno abstraktnih slikarjev.

Razstavljavci Španec Manuel Barbado, Japonec Hiroshi Kano, uraano, Amerikanec Kenneth Knowlton, Francos Manfred Mohr, Nemec Nees, Amerikanec John Roy, Čeh Zdenek Sykora, Kanadčan Roy Vilder in naš Edvard Zajec so namreč dokončno izbrane mehanično narisane vzorce, slike prenesli v povečane formate, večbarvni serigrafijni odtisov oz. sitotiskov, v katerih so s prefinjeno izbiro vrste papirja in barv (kajti računalnik označuje barve le z grafičnimi znaki, tako da je mogoče slike z njimi telegrafirano prenesti in sestaviti) s tem tiskarskim postopkom uspeli prenesti vanje vse tiste umetniški čar, ki je lasten dobrih sitotiskom, in to v tolikšni meri, da skoroda pronicia iz njih resnični temperament slikarja - programatorja. To odlično izstopa na tej razstavi: od Zajceve strogo umerjene geometričnosti, ki ustreza njegovemu zadržanemu značaju, do slikovite raznobarvosti nekaterim Černigovejim oljem sliče ne kosmičasto mozaične porazdelitve mnogih barv, se pred nami vrste listi s kompozicijami okroglastih skupov do štrnastih zapredkov barvnih črt.

Zbirko devetih sitotiskov je izdelala založba Gilles Gheerbrant iz Montreaula po naročilu System Dimensions Limited, ki je v Kanadi vodilna korporacija informativne industrije z namenom, da v mednarodnem merilu informacije zbudi zanimanje za uporabo elektronskega računalnika kot naprave za novo estetična raziskavanja. Za naše zamejsko slikarstvo pa je laskavo dejstvo, da pri tem sodeluje tudi Slovenec Edvard Zajec, ki čeprav zastopa pač Italijo, označuje svoje delo s slovenskim nazivom «PRO-STOR».

MILKO BAMBIČ

DAN

OB PESNIKOVI SEDEMDESETLETNICI

Edvard Kocbek - «Žerjavica» 24. izdaja Pesniških listov

Nočna slovesnost

Ležim v temi
na površini noči,
ležim in ne spim,
niti se ne potopim,
strmim v nebo
nad seboj,
in pod seboj,
nečesa je premalo,
nečesa preveč,
svet se spreminja,
moj jaz izginja,
kdo me bo rešil?

In tedaj
zaškrine les
v omari, v mizi ali v podu,
bukovina ali hrastovina,
vseeno kje in zakaj,
nekaj velikega, slovesnega,
odrineš dogodek,
ni ga silnejšega
v vsem vesolju,
kjer gorijo strašni ognji
in pokajo polena
brez glasu.

Tri pesniške zbirke Edvarda Kocbeka: Zemlja - Groza - Poročilo, katerim se ob pesnikovi sedemdesetletnici pridružuje Pesniški list z naslovom «Žerjavica», imam v mislih, ko tipam po tem najbolj zračnem, a hkrati s močjo misli tolkanj jasno izraženem svetu poezije.

Pesniška pot Edvarda Kocbeka se kaže že z naslovi njegovih zbirk. Na začetku je bila očarano od zemlje — narave; pesniku se je zdelo, da se je izenačil z njo (celo verjame, da se je: «Postal sem eno z naravo», piše 1970 v uvodu v hrvaški prevod svojih pesmi), ki mu je «od kraja (narava), da obstaja in govori pred človekom, da poetičnost domuje v njej ter se ne pojavi šele s človekom».

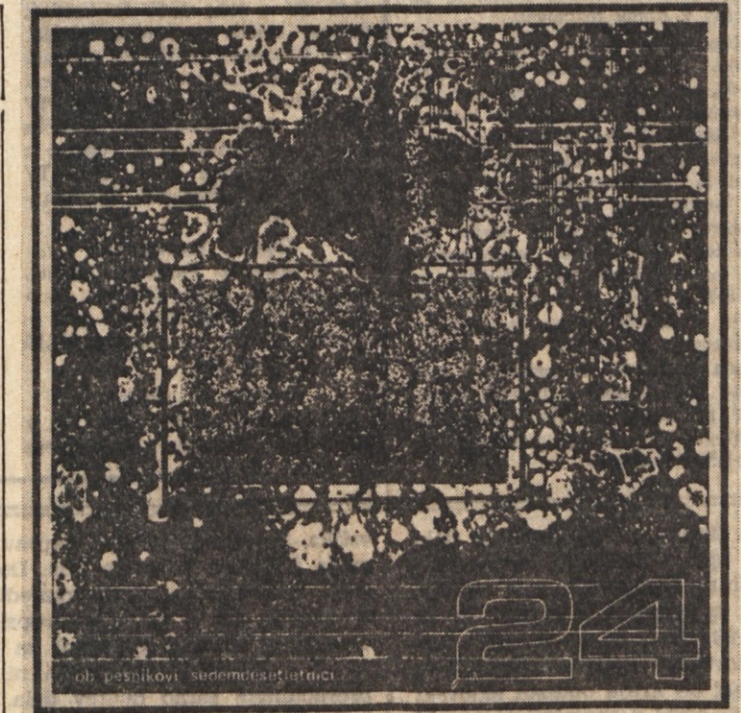
Od tod naprej, od pesniškega koprnenja in zaupljivosti, zaupanja in pesnikove vere v edino nemajhovo danost in narajoče (Zemlja), ter od poniznosti in obenem nepotesenosti misleca nad njeno zagonečnostjo, je bilo treba iti dalje. In ali ni najbolj prava in navsezadnje najbolj zanesljiva tista pot, ki jo človek opravi drugače, v sebi, ker sicer ne more ohraniti svoje celovitosti?

Ohraniti pa jo je treba, svojo integriteto, kljub navzven toliko sirotnim sadovom spopada. In druga Kocbekova zbirka Groza (1963) govori o espopadu v vseh smereh; bojeval sem se za vse ali nič. (Isto tam).

Potem je bilo treba iti spet dalje — in kako je ta nujna po vedno vnovičnem pohodu, tako se vsaj zdi, odraščajoča — naprej od spoznanja o človeku, ki postaja «silnejši, kar lahko sodimo po kaosu njegove krize». V svoji tretji zbirki «Poročilo» (1969) pa prihaja do poetične dekohezije, s katero sodelujem v novih spoznanjih, razmerah in dogodkih. (Isto tam).

Sedaj, ko kaže, da so se poeti zmešali jeziki, ko je v poplavi verzov težko ločiti ljulko od pšenice (kajti prefrignati od literarnem svetu je za nekatero kar genialna ali pa vsaj «še kar»), je Edvard Kocbek, sedemdesetletnik, znova na pohodu kot pesnik — mislec.

Žerjavica, 24. Pesniški list — 21 pesni. Tenje oglja, od katerega je človeku toplo. Motivi vračanja k lastnim izvirom in ne prenehanja iskanja; ironija, ki zanesa na papir miselnega nasledstva in v popolno drugačnost od pesniško že obdelanih podobnih motivov, rahlo resignirana modrost, ki jo kakor zanika nepomirljivost. In ko že skoraj obupa nad svojim zidovskim početjem, si zapíše: «...piši srčno in zvito, piši med dvema streloma, ki ti bodo oči hitreje zameglele in da ne boš dolgozeven». Ne preneha njegova vera, ker je resničnim ljudem dano, da se za življenje ne morejo do kraja poizniti. In pesni so tako zapisani časa, neposredno, tudi za pesniško prakso neobčajno virilne. Besede in njih zveze se z listov oglašajo zdaj s prastarim pomenom, zdaj metaforično, zdaj spet hočejo izstopiti iz svoje človeške pojavnosti. Kot da se na hitro dotika vsega, kar je sicer izpovedoval in sporočal v svoji poeziji: v verzih zakoličiti meje svojih spoznanj, svojega časa, in jo je treba le to na novo poimenoovati. «Žerjavica» puhti od samega nastajanja, ker pač «še vedno

EDVARD KOCBEK

Ovojnica 24. pesniških listov

ni nič pojasnjena», kot bi verzi res morali nastajati «med dvema streloma», da se ne seže v prazno. Zbirka je, skratka, nov pesnikov spopad.

IVANKA HERGOLD

Se nekaj priložnostnih besed ob jubileju Edvarda Kocbeka. Rodil se je 27.9.1904 v Sv. Juriju ob Ščavnici, študiral je romanistiko in veliko potoval, nato se je do leta 1941 posvetil profesuri, predvsem pa je ustvarjal — v poeziji in kot publicist ter urednik različnih revij. Pesniška zbirka Zemlja (1934), prelomni esej Premišljanje o Španiji (1937), ki je izževal polarizacijo slovenskega krščanstva v klerikalno in napredno smer in revija Dejanje so za slovensko kulturo in politiko dragocene Kocbekove stopinje. Leta 1941 se je vključil in se angažiral v Osvobodilni fronti, kar ni bilo samo dejanje osebne odgovornosti, saj je tu, in to na najvišji ravni, predstavljal krščanske socialiste. Bil je tako član Izvršnega odbora OF, član AVNOJ, do marca 1945 pa minister za Slovenijo v novi jugoslovanski vladi. Po vojni, v letih 1948 do 1952, je bil podpredsednik Prezidijske ljudske skupščine LR Slovenije. Takrat, posebno še ob izidu njegove zbirke novel Strah in pogum (1953), se je pokazalo, da so na političnem področju njegovi svetovno-nazorski pogledi, ki se so razvijali ob francoskem eksistencializmu in personalizmu, nepomirljivo trčili ob koncepte slovenske marksistične misli in družbenega razvoja kot rezultata globokih revolucionarnih sprememb, ki jim je slovenski narod odprl pot s svojim zmago, viti narodnoosvobodilnim bojem. Če je moral zato Kocbek v pokoj kot državnik in politik, je pa odšel še bolj naravnal svoje stvariteljske moči v literaturo.

PRIPRAVE ZA ZAKLJUČNO SLOVESNOST OB 50-LETNICI ZŠSDI

SKORAJ VSE JE ŽE PRIPRAVLJENO ZA START SPOMINSKIH ŠTAFET

Startale bodo iz Trsta, Rezije, Tolmina in Pirana

Priloge za jubilejno spominsko štafeto ob petdesetletnici ustanovitve športnega združenja se naglo bližajo koncu in skoraj vse je že nared za start vseh štirih spominskih štafet, ki bodo pričelo svojo (skoraj) petsto kilometrov dolgo pot v petek popoldne ob 16. uri. Ob tej priložnosti bodo na raznih startnih mestih priredili krajše slovesnosti, na katerih bodo prebrali pozdravno pismo, ki ga bodo športniki ponesli s štafeto palico proti Sovodnjah. Za tržaško štafeto, ki se bo podala na pot proti Gorici, bo krajša svečanost pred Rižarno ter nato pred spomenikom štirim junakom, ki so bili ustreljeni na bazoviški gmajni. Pred prenočitvijo štafeta pa bodo na raznih vmesnih postajah krajše slovesnosti. Tako se bo prva štafeta ustavila v Cedadu, kjer bo za njeno varstvo poskrbelo prosvetno društvo «Ivan Trnko», tolminska v Novi Gorici, primorska se bo ustavila v Sežani. Tržaška štafeta bo prenočevala v Nabrežini, kjer ji bodo priredili sprejem na odbojškem igrišču in kjer bo po govoru devinsko-nabrežinskega župana nastopila godba na pihala ter pevski zbor.

V soboto pa se bodo vse štiri štafete podale na zaključni del poti proti Gorici, kamor bodo morale prispeti ob 19. uri. Tu jih bodo na sovodnjem trgu pričakali predstavniki športnih in prosvetnih organizacij, predstavniki oblasti ter najvidnejši športni in društveni delavci iz matične domovine. Takoj po predaji štafetnih palic in čitanju spominskih pism bodo sledili pozdravni govori, nanka bo nastopil tržaški partizanški pevski zbor. Po slovesnem zaključku prihoda štafet iz območij, kjer so pred petdesetimi leti delovala slovenska športna društva, bo na sporedu nočni štafetni ekipni tek po sovodnjih ulicah, nakar se bo dan zaključil ob prosti zabavi.

V nedeljo bosta v jutranjih urah na sporedu balinarski in odbojškarski turnir, popoldne pa bo na odbojškem območju plosčadi v središču sovodnjanske občine zaključna akademija s sodelovanjem folklornih skupin iz Sovodnj in Gorice, nastop telovadne skupine TVD Partizan iz Maribora ter nastop mladih košarkarjev športnega društva Polet iz Opčin, ob zaključku pa bo spet poskrbljeno, da se ne bodo prisotni dolgočasili.

Štafeta št. 1
PETEK, 4. oktobra
10.00 Rezija (Ravnica)
20.00 Cedad

SOBOTA, 5. oktobra
14.00 Cedad
15.30 Plešivo
17.00 Jazbine
17.40 Valerije (Števerjan)
17.20 Bukovje (Števerjan)
17.40 Trg Svobode (Števerjan)
17.50 Oslavje
18.10 Pevma
18.25 Podgora
18.45 Standerž
19.00 Sovodnje

Štafeta št. 2
PETEK, 4. oktobra
16.00 Tolmin
Most na Soči
Podselo
Kanal
Deskle
Solkan
18.10 Nova Gorica

PRIMORSKE ENAJSTERICE V SLOVENSKIH LIGAH

PRVA ZMAGA KOPRA

Danes vrsta primorskih derbijev

V petem kolu slovenske nogometne lige se je Koper dokopal do prve zmage. Kar mu ni uspelo v treh tekmah na domačem igrišču, mu je uspelo v Mariboru, kjer je po bolj si igri zasluženo premagal Željezarja. Slednji spada med najbolj ugodne gledalne republiške lige, vendar je letos v precejšnji krizi. Novogoriška Vozila so po zmagi v Lendavi prvič zmagala pred domačim občinstvom. Napade v prvem polčasu je kronal Marušič z golom v 40. minuti. Gostje so izenačili 5 minut po odmoru, a so že kmalu po tem ostali z igralcem manj. Novogoričani so nato izkoristili številčno premoč in gol povratnika Furlana v 75. minuti jim je zagotovil dragoceno točko. V Izoli je Mura povedla v 27. minuti, nakar domačinom ni uspelo več izenačiti kljub nekaterim izrednim priložnostim. V zadnjih desetih minutah pa so si Sobočani celo zagotovili visoko zmago.

Primorskim mostvom, ki tekmujejo v zahodni conski ligi, se je v 4. kolu slabo godilo. Zmagale so samo Renče, ki so z goloma veteranov Linzerjara in Uršiča premagale krajnsko Savo, potem ko je ta v 15. minuti iz prostega strela povedla. To je bila druga zaporedna zmaga Renčancem, z njo pa so se približili na peto do šesto mesto. Na gostovanju v Trzinu je Primorje pustilo prvo letošnjo točko. Ajdovski napad, ki je bil v prvih treh kolih izredno udaren in najbolj učinkovit, tokrat ni zatresel nasprotnih mrež. Nedeljski remi pa je stal Primorje tudi prvo mesto, na katerem se je po četrti zaporedni zmagi utaborila Litija. Četrta črteva Litijanov je bil sežanski Tabor, ki je prejel kar 4 zadetke. Dekanski Jadran je v tekmi

SOBOTA, 5. oktobra
17.30 Nova Gorica
18.05 Mejni prehod pri Rdeči hiši
18.15 Gorica (Travnica - Ul. Roma - Trg Municipio - Ul. Duca d'Aosta - Ul. Aquileia)
18.45 Standerž
19.00 Sovodnje

Štafeta št. 3
PETEK, 4. oktobra
16.00 Piran
Portorož
Izola
Koper
Dekani
Rizana
Črni kal
Petrinje
Kozina
Divča
19.00 Sežana

SOBOTA, 5. oktobra
15.00 Sežana
Dutovlje
Štanjel
Branik
18.15 Mejni prehod pri Mirnu
18.30 Rupa
18.45 Peč
19.00 Sovodnje

Štafeta št. 4
PETEK, 4. oktobra
16.00 Trst (Trg Pestalozzi - Istrska ulica - Ul. Flavia - Trg Valmaura)
16.15 Rižarna
16.40 Domjo
16.55 Dolina
17.05 Boljunec
17.10 Borst
17.20 Ricmanje
17.35 Lonjer
17.45 Bazovica
18.30 Gropada

18.40 Padriče
18.50 Trebče
19.15 Opčine
19.25 Veliki Repen
19.45 Briščiki
20.00 Kontovel
20.05 Prosek
20.10 Božje polje
20.15 Zgonik
20.30 Salež
20.40 Brišče
20.50 Križ
21.00 Nabrežina

SOBOTA, 5. oktobra
15.45 Nabrežina
16.00 Sečljan
16.15 Devin
16.25 Štivar
17.00 Jamlje
18.00 Doberdob
18.15 Poljane
18.35 Vrh Sv. Mihaela
18.50 Rubije
19.00 Sovodnje

Makarovič zadnji nosilec palice novogoriške štafete

V Novi Gorici se skrbno pripravljajo na štafeto v počastitev 50-letnice slovenskega športa v zamejstvu.

Poseben odbor pri Temeljni telesnokulturni skupnosti Nova Gorica pripravlja podroben program, ki naj zagotovi čimboljše realizacijo sprejete obveznosti. Novogoriški športniki bodo tolminsko štafeto prevzeli v Ušniku, med tolminsko in novogoriško občino, kjer običajno prevzemajo štafeto mladosti. Od tu do Ajbe pri Kanalu jo bodo nosili člani šolskih športnih društev «D. Brezigar», «B. Brelih», «Merkur» in «J. Srebrnič» iz Nove Gorice. V Ajbi (pri jezu) jo bodo prevzeli člani odbojškarskega šolskega športnega društva in taborniki iz Kanala, ki jo bodo nosili do novega mostu v Anhovem in jo izročili športnikom Salona. Štafeta bo nato v rokah tabornikov, košarkarjev in ostalih mladih športnikov povala skozi Deskle do Soče pri Elektranah v Plavah, kjer jo bodo prevzeli kajakaši Soških elektrarn in jo po divjih brzicah Soče prepeljali do Mirzeka (pod svetogorsko žičnico). Tu jo bodo prevzeli novogoriški športniki (od kotarkarjev do nogometašev) in jo v velikem številu pospremili do prostora pred stavbo občinske skupščine, kjer bo ob 18. uri priložnostni kulturni program in svečan sprejem štafete.

V soboto 5. oktobra pa bodo člani telesnovzgojnih društev Partizan in ostalih športnih društev s spodnje vipavske doline prevzeli in nosili «piransko štafeto» od Štanjele skozi Branik, Dornberk, Prvačino, Volčjo drago in Bilje čez mejni prehod v Mirnu.

Skoraj istočasno pa bo iz Nove Gorice krenila ponovno na pot «tolminska» štafeta. Novogoriški športniki jo bodo nosili in pospremili do Travnika v Gorici. Zadnji

nosilec štafetne palice bo Ivo Makarovič, slovenski in državni rekorder v deseterboju.

E. Hvalica

KOLESARSTVO

VARESE, 28. — Ettore Castoldi bo poskušal prihodnjo nedeljo postaviti nov svetovni hitrostni kolesarski rekord v vožnji za motorji. Dosedanji rekord znaša 90,025 km na uro. Castoldi je na treningu že dosegel skoraj 90 km na uro. Sedanji rekord je postavil Španec Timoner.

ŠAHISTI «KOLEKTORJA» ZMAGOVALCI V POSTOJNI

Na 5. delavskih igrah sindikatov Primorske in Notranjske, ki so bile v nedeljo v Postojni je v šahu ponovila lanskoletno zmago šahovska ekipa tovarna «KOLEKTOR» (Idrija), ki je med desetimi ekipami zmagala s prednostjo štirih točk. Šahisti «KOLEKTORJA» so vodili skozi vse tekmovalne in tako dokazali, da letošnji rezultati idrijskih šahistov le niso tako slučajni, kot nekateri mislijo.

V zmagovalni ekipi so nastopili: Kovač, Crnobrija, Petrič, Sedej, Cigale, Cerin in Erjavec. Končni vrstni red ekip: «KOLEKTOR» Idrija 27,5, «TOMOS» Koper 23,5, Prosveta Tolmin 21,5, Postojna 21, «SALONIT» Anžovo 20,5, «TEKSTINA» Ajdovščina 18,5, «BREST» Cerknica 15, Carinarnica Sežana 13, Logatec 11,5 in Ilirska Bistrica 10 točk.

S. Kovač

INTERVJU Z DVEMA ODBORNIKOMA ZŠSDI

Prof. Aldo Rupel in Jožko Princič o pripravah zaključne slovesnosti

Prvi je zbiral material o dejavnosti naših društev, drugi pa je prevzel tehnično plat priprav zaključne manifestacije

Priprave ob 50-letnici ustanovitve Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji, ki bodo prihodnji teden v Sovodnjah, niso bile tako enostavne in lahke. Da bi nekoliko podrobneje izvedel o poteku teh sem se obrnil do vseh članov ZŠSDI, da bi mi podrobneje povedali kako je to bilo. Prof. Aldo Rupel, podpredsednik Zdrženja za gorško področje, je imel nalogo zbrati material o delovanju raznih športnih društev na Gorškem in Tržaškem pred ustanovitvijo Zdrženja in po njej.

«Aldo, ali bi mi lahko povedal, kako si do tega materiala prišel, do koga si se obrnil?»

«Priporočal bom predvsem kar se tiče športne dejavnosti na Gorškem. Nekaj sem že sam vedel, nekaj pa sem dobil iz raznih dokumentov. Najvažnejše stvari pa sem izvedel od tistih ljudi, ki so bili takrat neposredno sodelujoči pri tej organizaciji. Za to sem te dni obiskal približno dvajset takih športnih delavcev na Gorškem in onkraj meje, ki so mi podrobno povedovali o takratnem delovanju naših društev. Predvsem sem se omejil na tista leta pred 1924, ko omejen je uradno ustanovilo Zdrženje slovenskih športnih društev v Italiji.

Takoj po prvi svetovni vojni se je skupno s sokolstvom razširilo na Gorškem nogometno in kolesarsko delovanje. V ta namen so takrat ustanovili številna nogometna in kolesarska društva. Ob divjanju fašizma je bil Sokol pod večjim pritiskom, kot organizacija, v kateri so sodelovali slovenski športniki. Nekoliko več prostosti pa so imela razna nogometna in kolesarska društva. Naj ob tej priložnosti povem, da je imel Sokol nastope v telovadnici v današnji Ulici San Giovanni in v Trgovskem domu. Menda nekateri ne vedo, pa so nekateri nastope imeli tudi v telovadnici v gostilni «Pri Zvezdi» na Starem trgu.

«Kaj pa je bilo z nogometnimi in kolesarskimi klubi? Kako je prišlo do izraza njihovo udejstvovanje?»

«Naj ti ob tem tvojem vprašanju navedem nekaj podatkov. Leta 1918-19 se je v Solkanu ustanovilo nogometno društvo Volga, ki, pod pritiskom takratnih oblasti, se je moralo preimenovali v Solkan. V tistem času se je Sokol razvil tudi v Mirnu, nekaj časa potem pa v Gorici. V Vrtojbi je takrat nastalo kolesarsko društvo Jadran. Leta 1922 je bilo v Vrtojbi kolesarsko tekmovalno društvo, na katerem je sodelovalo približno 50 kolesarjev iz Trsta, Gorice in Standerža. Istega dne je bila na sporedu tudi kolesarska dirka za ženske. Julija istega leta je bila, vedno v Vrtojbi, krožna dirka po na ednji proci: Vrtojba, Miren, Doberdob, Ronke, Zagrag, Sovodnje, Standerž, Vrtojba.

Nočna tekmovalna štafeta

V okviru proslav ob petdesetletnici ustanovitve Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji prireja ŠD Sovodnje v soboto, 5. oktobra 1974 ob 20. uri «Nočno tekmovalno štafeto».

Proga bo za moške dolga približno 1.500 metrov, za ženske pa 800 metrov. Pravilniki:

1. Štafete se lahko udeležijo športna in rekreacijska društva;
2. Vsi nastopajoči morajo imeti dres;
3. Ekipa tečejo izmenoma v dveh kategorijah: moški in ženske;
4. Člani posameznih ekip morajo biti starejši od 14. leta;
5. V vsaki kategoriji lahko vpiše posamezno društvo le eno ekipo, sestavljeno iz štirih članov;
6. Organizator ne prevzema odgovornosti za morebitne poškodbe.

Prijave je treba poslati do 1. oktobra 1974 na naslednji naslov: ZŠSDI — Ul. Malta 2, tel. 26-44, 34170 Gorica.

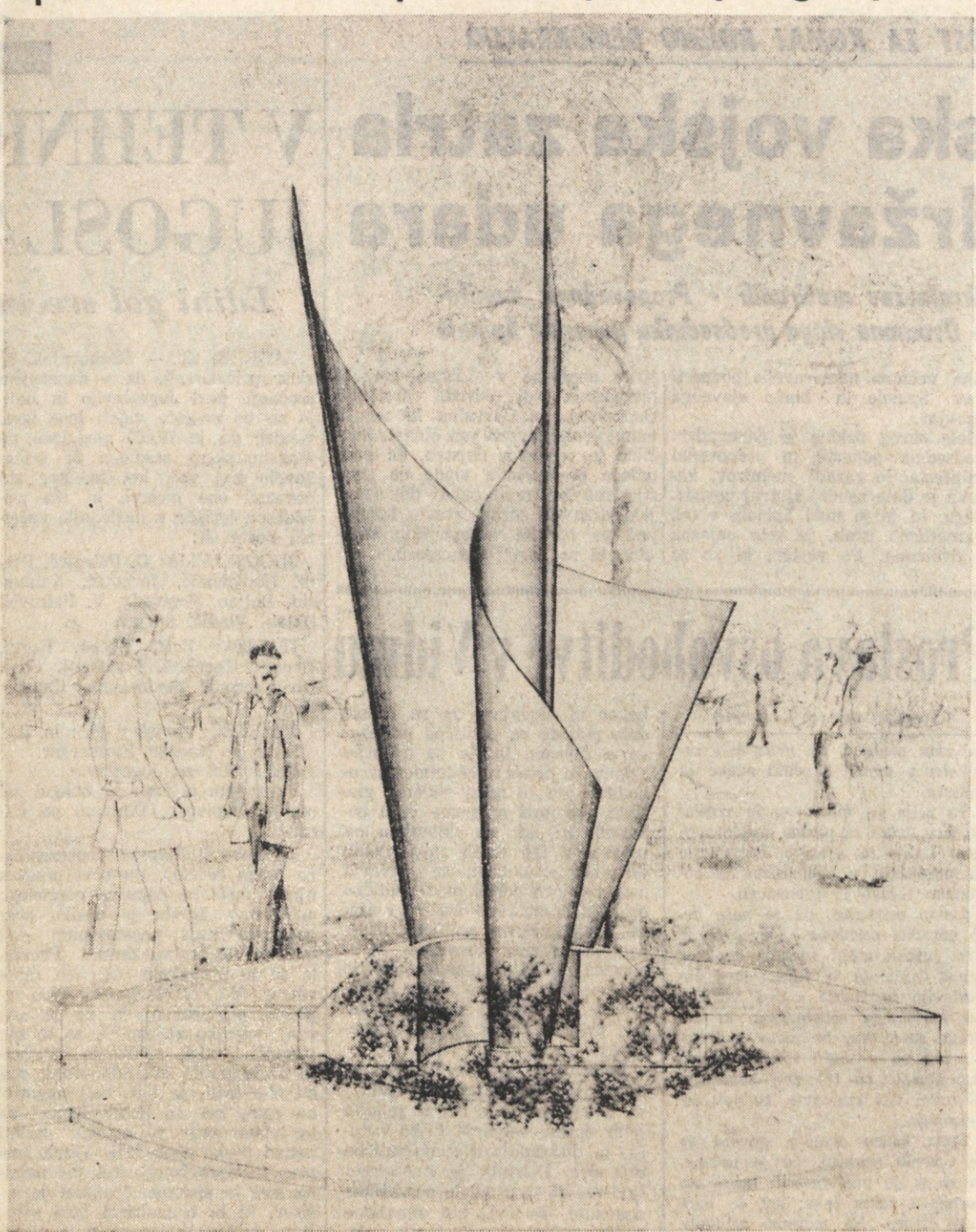
bi ustanovili športno združenje med vsemi slovenskimi društvi. In to se je uresničilo dve leti kasneje.

Prof. Jožko Princič je član izvršnega odbora ZŠSDI in v pripravah na 50-letnico skrbi predvsem za tehnično organizacijo ter za povezovanje združenja s športnim društvom Sovodnje.

«Jožko, zanima me, zakaj ste za zaključno manifestacijo izbrali prav Sovodnje?»

«Prvenstveno smo v začetku govorili, da bi to proslavo morali pripraviti v Gorici, saj je bila takrat sredi ozemlja, kjer so delovala naša društva v Italiji. Poleg tega moram povedati, da je padla izbira na Gorico tudi zato, ker je bilo obitovništvo slavje letos v Trstu. Zakaj pa smo izbrali Sovodnje? Mišlim, da je bilo to prvo društvo, ki se je odzvalo vabilu združenja za pripravo take manifestacije. K temu je treba prileti, da imamo v Sovodnjah tudi primerne prostore: Kulturni dom in cementno plaščad. «Ko že govorimo o Sovodnjah,

Spomenik v Sovodnjah: razvoj zamejskega športa

Tako izgleda osnutek spomenika v Sovodnjah, ki ga bodo odkrili ob 50-letnici ustanovitve Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji. Načrt je izdelal arh. Jožef Čej iz Gorice, katerega smo vprašali o pomenu spomenika. Čej nam je povedal, naj bi imel spomenik koncept športne manifestacije, ki simbolično predstavlja sinice v trenutku razvijanja

NA ČETRTKOVEM, OBČNEM ZBORU NA PROSEKU

Križa odbora ŠD Primorje ogroža obstoj tega društva

Večina odbornikov je v preteklem letu odstopila - Ta teden drugi del občnega zbora (z volitvami novega odbora)

povejte mi, kako gledajo vaščani na te priprave?»

«Moram reči, da sem zares zadovoljen, kako so se domačini lotili dela in za to gre predvsem zaslugi domačemu društvu, ki je prevzelo nalogo povezovati delo. Ne smemo pa pozabiti na podporo, ki nam jo je dala sovodnjanska občinska uprava.»

«Se zadnje vprašanje, kako pa je s tehničnimi pripravljenostmi?»

«No, tukaj na sedežu Slovenske prosvetne zveze delam približno dva meseca. Saj veš, da je potrebno za vsako proslavo veliko dela in predvsem veliko prošenj ter sestankov z raznimi organizacijami. V Sloveniji smo imeli številne sestanke z občinskimi zvezami za telesno kulturo iz Pirana, Koprja, Izole, Sežane, Nove Gorice in Tolmina. V zamejstvu pa smo se porazgovorili z vsemi športnimi in prosvetnimi društvi, da bi delo pri organizaciji lepo teklo. Tudi v Beniciji in Reziji smo imeli stike s tamkajšnjimi organizacijami. Sedaj je skoraj že vse pripravljeno za to masovno manifestacijo.»

RUDI PAVŠIČ

ŠD Primorje čestita svojemu nogometašu Jožetu Maglici in njegovi soprogji Vandi ob rojstvu prvorojenke Suzane.

V četrtek je bil na Proseku 12. redni občni zbor ŠD Primorje, katerega je odbor društva sklical, kot je bilo razvidno iz odposlanega vabila članom, zaradi hude krize, ki je nastala v odboru.

Tajnik društva Darij Tence se je v svojem govoru najprej dotaknil preega problema odbora in med drugim dejal: «Na prvi odborovi seji sezone 73-74 je bilo prisotnih 15 odbornikov. Na podlagi zapisnika zadnje seje pa je razvidno, da se je seje udeležilo le sedem odbornikov. Osem jih je namreč v teku leta podalo ostavko. Zato smo bili prisiljeni ob približno 50-letnici ustanovitve našega društva izvoliti poseben odbor, ki naj bi organiziral in skrbel za reden potek športnih manifestacij in proslav. Po zaključku proslav 50-letnice pa so podali ostavko 3 trije odborniki in s tem je društvo ostalo le s štirimi odborniki, ki bi morali skrbeti za reden potek delovanja društva in obenem spremljati in skrbeti za tri enajsterice, člansko, mladinsko in naraščajniško, kar je nemogoče. Zaradi tega je prišlo do sklepa, da tudi ti odborniki odstopijo in se skliče občni zbor na katerem bo treba poiskati pot do rešitve.»

Tence je orisal tudi delovanje društva: «V začetku sezone je Primorje na lastne stroške postavilo razveljavilo na prosekem igrišču, organiziralo «I. memorial E. Puntarja», članska enajsterica je igra-

la v prvenstvu 2. amaterske lige, mladinska in naraščajniška pa sta igrali v raznih mladinskih prvenstvih. Primorje je odigralo tudi 12 prijateljskih tekem, med katerimi je treba omeniti gostovanje slovenskega prvotligaša Olimpia in enajsterice NK Koper, ki nastopa v slovenski ligi. Članska enajsterica v svojem prvenstvu prav gotovo ni dosegla tistih rezultatov, kot smo pričakovali, čeprav smo ekipo očitali z nabavo trenerja Vatte in nogometašev Sugana, Bolčiča in Tomizze. Pri tem je sicer deloma kriva tudi odbor, ki je bil preveč zaposlen z drugim delom in smo enajsterico nekoliko zanemarili. Tudi v začetku letošnje sezone kaže, da smo to napako ponovili, ker smo bili preveč zaposleni s proslavo 50-letnice društva in izidi članske enajsterice na «Puntarjevem memorialu» so priča o tem.

Kar se tiče mladinskih enajsteric, na katere bi moralo društvo polagati največjo pozornost, smo to skušali narediti. V začetku smo izvolili poseben odbor, ki naj bi skrbel za naš naraščaj in obenem vzgajal mladino v pravem športnem duhu. Tudi to nam je delno uspelo, ker smo se tudi v tem odboru srečali z istimi problemi: premalo pozitivnih ljudi, ki bi lahko svoj prosti čas posvetili društvu.

Iz tega je razvidno, da ni mogoče naprej, čeprav nam 50-letnica Primorja narekuje, da delovanje

društva ne sme propasti.»

Tence je v zaključku svojega govora dal še nekaj predlogov in smernic za bodoče delovanje društva, «ki je odvisno od dobre volje in odgovornosti vseh članov društva, ki se morajo zavedati trenutnega stanja društva, katerega mora občni zbor z resno in konstruktivno diskusijo rešiti.»

Nato je spregovoril predsednik Sergij Čibic, ki je članom razložil položaj društva in se ustavil pri odboru, katerega praktično sedaj ni in če ni odbora, predsednik brez odbora ne more naprej. Zato je pozval člane, da morajo rešiti to krizo, ki je nastala v vrstah Primorja, kajti sicer grozi nevarnost razpusta društva. To seveda nekoliko pretreslo člane, ki verjetno niso dobro razumeli težav Primorja, saj je po govoru predsednika sledila precej mila diskusija, ki ni prinesla nič pozitivnega. Zato so si nekateri člani odbora zadali nalogo, da bodo v najkrajšem času skušali sestaviti kandidatsko listo novega odbora. Če pa jim to ne bo uspelo, se morajo vsi člani zavedati, da je delovanje društva in odvisno od vsakega posameznika in prav zaradi tega so pozvali vse, da v teku enega tedna konkretno premislijo, kajti za četrtek, 3. oktobra bo občni zbor v drugem sklicanju, na katerem bo treba izvoliti novi odbor, sicer bo težko predvideti usodo ŠD Primorje. B. R.

TENIS

LONDON, 28. — Anglija je v 2. kolu mednarodnega teniškega tekmovanja za Davisov pokal izločila Iran. Po obeh zmagah med posamezniki je obah premagala perzijsko dvojico tudi v dvojicah.

OBVESTILA

SPDT obvešča, da se v ponedeljek prične v Ul. Geppa 9 (tel. 31119) vpisovanje za sledečo pobudo:

- a) Tečaj predsmučarske telovadbe v mestu (otroci in odrasli), na Opčinah, Proseku in v Križu. Prijavitelj in letnik.
- b) 3 nedeljski suhi treningi za otroke 1., 2. in 3. snučarskega razreda. Telovadba, teorija, vaje s smučmi in tekme.
- c) Zimovanje na Kravcu, od 22. do 29. decembra, v brunarici v Tili dolini s tečajem in tekmo. Mesta omejena. Vpis veljaven le s plačanim predplačilom (5.000 lir). Zaključek vpisovanj 15. okt.

SPDT vabi mladince tekmovalnega odseka, naj se zagotovo udeležijo skupnega sestanka v ponedeljek ob 19. uri v Ul. Geppa 9 (klub) za sestavo programa. Na sporedu 2 krajsa filma o lanskem treningu.

ŠAHOVSKA PANORAMA

Svetovna šahovska javnost zelo skrbno spremlja finalni dvoboj za izizvalca svetovnega šahovskega prvaka. Karpov in Korčnoj sta po milojubnem začetku v prvi partiji pričela drugo partijo z željo, da šahovski svet pozabi na blede remi v prvem srečanju. Karpov je svojevmi starejšemu nasprotniku v zmajevih varianti sicilijanske pripravi «domači analizah» novo nadaljevanje, ki je nasprotnika presenetilo. Korčnoj ni bil kos nalogi in napravil je napako, ki je omogočila Karpovu hitro in učinkovito zmago.

2. PARTIJA (Moskva, 19. sept. 1974)
A. KARPOV — V. KORČNOJ
Sicilijanska obramba

1. e4 e5.
Korčnoj se je odločil za sicilijansko obrambo, čeprav je poznano, da je na potezu belega e4 v glavnom uporabljala špansko ali francosko obrambo.

2. Sf3 d6 3. d4 e4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 g6.
Z igrano potezo se je črni odločil za «Zmajev» variant »sicilijanske, ki med šahovskimi teoretiki ne uživa velikega zaupanja.

6. Le3 Lg7 7. f3.
Beli lahko igra tudi 7. Lc4 saj ni dobro nadaljevanje črnega 7... Sf4 z napadom na črno polje lovca, ker sledi 8. Lb5+! in na izsiljeno 8... Kf8 9. 0-0 z odlično igro belega. Ne gre 8... Ld7 zaradi 9. Dg4! in osvoji figuro.

7... Sc6 8. Dd2 0-0 9. Le4 Ld7 10. h4.
Beli se je odločil za napad na kraljevem krilu, medtem ko bo črni poizkušal s protigrlo na damnem krilu.

8. Te8 11. Lh3 Se5 12. 0-0-0 Se4 13. Le4: Te4 14. h5.
Karpov se je odločil za žrtve kmeta in tako odprl h linijo za napad na črnega kralja.

14... Sh5: 15. g4 Sf6 16. Sde2 Da5 17. Lh6 Lh6: 18. Dh6:.
Po zamenjavi črnega «zmaja» je pozicija belega zelo ugodna, saj se kot motiv neprestano pojavljajo grožnje po odprti liniji.

18... Tc8 19. Td3!
V nastali poziciji je bilo poznano teoretično nadaljevanje 19. Td5, vendar pa je igrano potezo Karpov pripravil v «domači analizah». Tako pripravljeni «strup» pa je i-

mel hude posledice za Korčnoja, saj ni našel najboljšega odgovora.

19... Td5? 20. g5! Tg5: 21. Td5!
Črna trdnjava se mora po odigrani potezi belega reševati, vendar pa na polje d5 pripelje belega skakača, ki prične ogrožati črnega kralja. 21... Td5: 22. Sd5: Te8 23. Se4! V borbo prilaja še drugi skakač. Najprej grozi 24. Sf6+ e6 25. Sd5, zato mora črni braniti polje d5 s potezo 23. Lc6 ker na 23... Le6 sledi: 24. Se6: fe6 25. Sf6+ e6 26. Dh7+ Kf8 27. Dh7: in beli zmaga. 23... Le6 24. e5! Ld5: (24... de6 bi pripeljalo do mata po 25. Sf6+ e6 26. Sh5!) 25. e6 e6 26. Dh7+ Kf8 27. Dh8+ in črni se vda, ker vidi nadaljevanje 27... Ke7 28. Sd5+ Dd5: 29. Te+.

Mladi Karpov je v odigrani partiji demonstriral visoko tehniko napada, ki se je tokrat odvijal po peti vrsti s potezami: 20. g5, 21. Td5 in 24. c5. Vsi ti momenti pa mu dajajo polje mladostne zagnanosti še večjih možnosti v dvoboju za izizvalca svetovnega prvaka.

Komentar: SILVO KOVAC

VELIKA NEVARNOST ZA KOMAJ ROJENO DEMOKRACIJO

Portugalska vojska zatrla poskus državnega udara

Tristo desničarskih skrajnežev aretiranih - Prepovedana manifestacija «tihe večine» - Dvoumna vloga predsednika generala Spinole

LIZBONA, 28. — Gibanje oboroženih sil je ob podpori vseh naprednih portugalskih sil zatrla davi ob samem nastanku poskusa državnega udara, ki so ga desničarske sile pripravljale pod prozorno etiketo manifestacije «tihe večine». Vest, ki je prišla iz Lizbone, da je vojska zatrla poskus državnega udara, ki so ga desničarske sile pripravljale pod prozorno etiketo manifestacije «tihe večine», ki je prišla iz Lizbone, da je vojska zatrla poskus državnega udara, ki so ga desničarske sile pripravljale pod prozorno etiketo manifestacije «tihe večine».

Preslava osvoboditve v Vidmu

(Nadaljevanje s 1. strani)

ju, zato mislimo, da mora biti zaščiten v njenih izročilih omike in kulture. Ta želja po miru nas je vodila, ko smo delali za plodno sodelovanje med Italijo in sosedno Jugoslavijo in premostili zaupanjem in pogumom težave iz preteklosti.

Lahko priznamo, da je naše delo obrodilo pozitivne sadove, če je sam jugoslovanski zunanji minister Minic dejal, da so odnosi med Jugoslavijo in Italijo «zgodovinsko koristnega sodelovanja in dobrega sosedstva, ne samo v Evropi, pač pa v svetu sploh.» Želimo napredovati po tej poti zaupanja, ki mora biti vzajemna, po poti sodelovanja.

Proti koncu svojega govora se je Comelli vprašal, če je družba, ki so si jo predstavljali borci odornosti zares taka, kot se nam kaže danes. Ne moremo zanikati, da niso bile uresničene vse obveze, čeprav trdimo, da je knjiga zgodovine in napredka, popolne uveljavitve demokracije, svobode in upeh, dolga in jo je težko pisati. Verjetno tudi zato, ker v njej ni besede «konec».

Nato je spregovoril podpredsednik poslanske zbornice in predsednik vsedržavnega partizanskega združenja ANPI Arrigo Boldrini, ki je podčrtal dejstvo, da gre sklep deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine, da organizira vrsto pobud za praznovanje 30. obletnice odornosti in osvoboditve, v čast Italiji in deželi. Proslavljati dogodek izpred 30 let pomeni obenem razmišljanje o tem, kaj pomeni danes biti zvesti idealom odornosti. Pomeni razmišljanje, kaj je ostalo v nas od tistih dramatičnih izkušenj, od tistega časa, ki se sedaj že zdi kot legenda in premisliti kaj bi lahko izročili mladim, katerih želja je ustvariti boljšo družbo.

Opornost je bilo v prvi vrsti politični dogodek, odločen za enotnost vseh protifašističnih sil, je dejal Boldrini, opornost je bilo upor proti nasilju, krivicam, krutosti, ki so označevali fašizem in nacifašistično oblast. Skušali smo najti sintezo med našimi ideologijami, političnimi načeli in človeško prisotnostjo v borbi. Če danes skušamo dati pravi pomen dogodkom tistega časa, moramo ugotoviti, da gre za veliko demokratično izkustvo.

Boldrini je nato opozoril na enotnost odornosti sil pred sovranožnikom ter dejal, da se italijanska ustava sklicuje na tista načela, ki jih je italijansko ljudstvo odkrilo v ognju borbe za osvoboditve. Italijanska ustava, ki je bila izdelana v najbolj vročih časih revolucije, ima v sebi vrsto tradicionalnih motivov, ima pa tudi take elemente, zaradi katerih se razlikuje od vseh ustav zahodne Evrope, ki so jih sprejeli v tistem obdobju.

Ko je govoril o deželah, je Boldrini dejal, da gre za preizkušnjo test italijanske demokracije. Niti Med današnjo krizo je prišel od izraza spor med vladnim predsednikom Goncalvesom in poveljnikom libzonskega vojaškega okrožja Carvalhom na eni strani ter predsednikom države Spinoło na drugi. Odnosi med Spinoło in Goncalvesom so se dalj časa zelo napeti in pred dnevi sta se javno sprla, ko je Goncalves dovolil da na prirreditvi v čast bivšim borcem zaigralo tudi komunistično himno.

Ministrski predsednik, ki je zmeren levičar in eden od pobudnikov strmojavljenja Marcela Caetana, je že dalj časa pritiskal na Spinoło, naj prepove manifestacije «tihe večine». Predsednik pa je ob podpori voditelja hunte «javnega zdravlja» generala Galvaa De Mela vztrajal pri svojem sklepu, da manifestacija dovoli. Med drugim je

širile dopolne v Lizboni naj bi predsednik tudi odredil aretacijo Goncalvesa in Carvalha in naj bi nameraval prevzeti vso oblast. Značilno je vsekakor dejstvo, da pred palačo predsedstva vlade ne strajajo več kot pred nekaj dnevi v Vloga, ki jo je imel Spinoło v teh dramatičnih urah, je zelo nejasna in dvoumna. Po vesteh, ki so se

kakor ni slučajno, da so dežele dale pobudo za politične preiskave o fašizmu in da so odobrile zakone za praznovanje 30-letnice osvoboditve, da bi našli občutek globoke enotnosti namenov vseh političnih sil, ki se sklicujejo na ustavo. V teh novih razčlenjenih državnih strukturah se ustvarja nov, različen odnos med politično oblastjo in omikano družbo, v njih se izraža aktivni politični, družbeni in kulturni pluralizem, ki omogoča globljo demokratizacijo družbe. Gre za nove oblike demokracije, za katere ni bilo modelov, pri katerih bi se lahko zgledovali.

Boldrini se je nato ustavil pri spirali nasilnih dejanj, provokacij in ustrahovanj, ki so v zadnjih letih skušali ustvariti težko vzdušje in diskreditirati demokracije ustanove. Pohvalil je italijansko ljudstvo ki se ni udalo paniki kar dokazuje, še bolj kot množične solidarnostne manifestacije, demokracijo zrelost Italijanov in osamljenost teroristov.

V zadnjih petih letih smo bili priča silovitih ofenziv fašističnih provokacij, delavski razred, mladina in vse ljudstvo pa je reagiralo na zgleden način. Doslej se še ni nikoli v nobeni drugi državi zgodilo, da bi bile ljudske množice podvržene tako silovitim napadom in da bi zmagovito odgovorile na provokacije, ne da bi izgubile glave. Iz številnih preiskav, ki so v teku v vrsti državi o obširnem prevratniškem načrtu, ki so ga fašisti izdelali, da bi strmojavili demokracije ustanove, je rekel Boldrini, jasno izhaja politična odgovornost neofašističnih voditeljev, ki so dalj časa imeli spoštljivo krinko, za katero so se skrivali podi prevratniški načrti.

Borba proti terorizmu je zadobila nov značaj, razširila se je na mednarodno področje, zato mora vlada sprejeti ukrepe, s katerimi naj v kati zatre vsako mednarodno rovarjenje. Protifašizem, je nadaljeval Boldrini, ne more biti zgolj formula, izjava, ki jo je treba vključiti v vsako vladno programsko izjavo. Protifašizem narekuje ustava, gre za zgodovinsko politično in moralno obvezo. Strateški in politični položaj v Italiji terja nove izbire, ker svobode ni mogoče nikoli dokončno osvojiti, če se istočasno s političnimi pridobitvami ne postavijo temelji za družbeno pravico in za reforme.

Naš poziv za neprenehno iskanje enotnosti, je nadaljeval podpredsednik poslanske zbornice, ne pomeni postaviti temeljev protifašistične fronte. Gre za resen poziv k mobilizaciji vseh sektorjev italijanske demokracije, za njihovim zgodovinskim in kulturnim tradicijami, s njihovimi izkustvi, ki lahko dajo svojevrstni prispevek za pozitivno demokracijo. V zaključku svojega pogoja je Boldrini dejal, da je Furlanija - Julijska krajina omejena dežela, ki živi v miru in sožitju z ljudstvi sosednje SFRJ.

V TEHNIČNO PRECEJ MEDLI TEKMI JUGOSLAVIJA PREMAGALA ITALIJO

Edini gol srečanja je dosegel Šurjak tik pred koncem prvega polčasa

ZAGREB, 28. — Strokovnjaki so sicer pričakovali, da v današnjem srečanju med Jugoslavijo in Italijo ne bo mogoče videti lepe igre, vendar pa je 70.000 gledalcev na maksimskem stadionu le pričakovalo kaj več, kot to, kar sta pokazali obe moštvi, ki sta pri tekli na igrišču v naslednjih začetnih postavah:

JUGOSLAVIJA: O. Petrović, Džoni, Hadžiabdić, Jerković, Katalinski, Buljan, Popivoda, V. Petrović, Oblak, Vlatić, Šurjak.

ITALIJA: Zoff, Rocca, Roggi, Benetti, Zecchini, Facchetti, Caso, Re Cecconi, Boninsegna, Capello, Prati.

STRELEC: Šurjak v 42. min. p.p. Sodil je Madžar Emsberger. Koti: 12:5 za Jugoslavijo.

V drugem polčasu je žungul zamajal Popivoda, Damiani pa Casa.

Za novo italijansko reprezentanco lahko rečemo, da prvi preskus njenih moči ne dopušča posebnega optimizma. Igrala je medlo, brez povezave med posameznimi deli moštva in drobnjakarsko. Premalo se je premikala ob obeh robovih igrišča. Mladi igralci niso izpolnili pričakovanj in če je kdo vsaj nekoliko zadovoljil, so to bili starejši igralci, predvsem Facchetti. Dejstvo, da sta odgovorili zlasti obe krili, je tem bolj negativno zato, ker so dobili igralci za to tekmo prav to nalogo: razviti napad preko obeh kril. Videli smo precej improvizacij, kot pa načrtne igre in sistema. Manjkal je režiser, ki bi organiziral igro svoje ekipe in brez katerega si je nemogoče zamisliti delo reprezentance.

Jugoslovani so vsekakor zaigrali bolje od svojih nasprotnikov, vendar pa tudi njihova igra tehnično ni bila taka, da bi zadovoljila postavljavce reprezentance. Vsekakor so Jugoslovani zmagali zaslužen, pa tudi če bi padel kak gol več, bi to zaslužili. Če se to ni zgodilo je krivo predvsem dejstvo, da niso imeli v svojih vrstah strelica, ki bi svojo voljo dosegel opravič tako dobro, kot jo je Oblak kot režiser. V prvem polčasu so «plovili» igrali še kar povezano, živahno, borbeno in

prizadevno, v drugem delu srečanja pa so precej popustili in so prenehali siliti tako poštvalno v napad, kot v začetku.

Tekma je imela svojo vrednost predvsem v tem, da sta oba tehnična komisarja preskusila nove sile v svojem moštvi in če sodimo po tem, kar smo videli, lahko rečemo, da je jugoslovanski trener dobil vse-

kakor več pozitivnih podatkov za bodoče delo od svojega italijanskega kolega.

BEZBOL

Na novem igrišču v Ribiškem naselju pri Devinu se je nadaljeval turnir za «Pokal devinskega gradu» v bezbolu. Nastopila je do-

mača ekipa proti splitski Saloni. Zmagali so domačini z rezultatom 12:2. Za splitsko ekipo je bila ta tekma prva, katero je kdajkoli odigrala kaka jugoslovanska ekipa. Naj omenimo, da je Salona edini bezbolski klub v Jugoslaviji. Danes popoldne bodo izvedli finale, sledilo bo nagajevanje.

B. K.

Balinarski turnir v Doberdobu

V okviru praznovanj ob 50-letnici ZSSDI bo v nedeljo, 6. oktobra v Doberdobu balinarsko tekmovalje, ki ga organizira domače balinarsko društvo Gradina. Tekmovali bodo na igrišču pri gostilni «Viktorija». Doberdobsko društvo nam je sporočilo, da bodo v nedeljo tekmovali

balinarji Vozila iz Nove Gorice, četverica iz Komna, ekipa iz Kriza in domačini. Tekmovanje se bo pričelo ob 9. uri.

Na sliki vidimo jedro odbora balinarskega društva Gradina z balinarskim županom Andrejem Jarčem, ob pokrajinskem nagajeva-

nju. Doberdobski so zasedli prvo in drugo mesto posameznikov z Jožefom Čadežem in Jožefom Gergoletom. Prvi so bili tudi v četvericah z Marinom Gerinom, Evgenom Ferfoljo, Evgenom Gergoletom in Armandom Ferfoljo, ki je tajnik društva.

POGOVOR Z DANILOM OŽBOTOM

Zanimivosti o nogometnem društvu Vipava iz Rupe

Društvo se je ustanovilo leta 1925

Že pred časom sem opazil, da ima Danilo Ožbot, gostilničar v Rup, izobeseno staro sliko o nogometnem društvu Vipava, pa sem se namenil stopiti do njega in izvedeti o tem društvu, ki je nastalo v zgodnjih letih, ko so ustanovili ZSSDI.

«Zanima me, kdaj je društvo nastalo in v čem je obstajalo njegovo delovanje?» «Društvo Vipava je nastalo leta 1925 in je delovalo približno tri leta, dokler ni, zaradi takratnih fašističnih pritiskov, bilo prisiljeno prenehati s svojo dejavnostjo. Prava ustanovitelj našega nogometnega društva, ki je bilo takrat edino v Mirnu in Sovodnjah, sta bila Ernest Pavličič in Buzin, oba iz Rupe. Sestavila sta ekipo, ki je imela razne nastope v Ajdovščini, Vipavi, Solkanu in na Krasu. Seveda, to ni bilo kot danes. Takrat so si igralci sami kupili dres, čevlje pa jim je napravil soligralec, ki je bil čevljar. V Rup so si pripravili tudi nogometno igrišče, ki ga danes ni več. Spominjam se, da sem kot deček večkrat prisostvoval raznim tekmam. Igral pa nisem v ekipi, ker sem bil takrat še premal. Moram reči, da je Vipava imela še kar dobre igralce. Vratar ekipe je pozneje igral v Zagrebu, medtem ko je igralec Vinanzi nastopal za Genovo, ki je takrat bila ena izmed najmočnejših ekip v Italiji.»

Tako se torej Danilo Ožbot spominja na tiste čase po prvi svetovni vojni, ko so se na Gorickem ustanovljala številna športna društva in ko je Zdrženje pričelo z delovanjem. Rudi Pavličič

MLADINSKE IGRE ALPE - ADRIA

VIDEM, 28. — Danes so se v tem kraju končale prve mladinske igre med Furlanijo - Julijsko krajino, Korško in Slovenijo. Končni zmagovalec prvega troboja so mladi športniki Slovenije, ki so zbrali v petih panogah in sedmih srečanjih skupno 18 točk. Sledi Furlanija - Julijska krajina s 14, tretja pa Korška z 10 točkami. Mladi tekmovalci iz Slovenije so bili prvi v atletiki pri moških in drugi za našo deželo pri dekletih. Predmočno so zmagali v rokometu, košarki in v namiznem tenisu (v obeh konkurencah). V streljanju, kjer so tekmoval mešane ekipe, je zmagala Furlanija-Julijska krajina.

Goste je pozdravil predsednik de-

V Števerjanu se je zaključil športni teden

V Števerjanu se je zaključil športni teden, ki ga je priredilo športno društvo Brda. V prejšnjem našem prispevku smo že objavili rezultate nekaterih tekem. Sedaj pa sta na vrsti kolesarstvo in atletika.

Kolesarstvo (mlajši): 1. Jožko Terpin, 2. Simon Terpin, 3. Armand Vogrič; (srednji): 1. Martin Srebernič, 2. Marko Komjanc, 3. Marjano Langor; (odrasli): 1. Pavel Srebernič, 2. Klavdij Vogrič, 3. Florjan Planišček.

ATLETIKA (fantje)

Met kroglice: 1. Martin Srebernič, 2. Marko Terčič, 3. Franco Conzutti.

Met diska: 1. Damjan Terpin, 2. Franco Conzutti, 3. Marko Terčič. Tek na 50 m: 1. Pavel Cerani, 2. Marko Terčič, 3. Marjan Prinčič.

Tek na 100 m: 1. Martin Srebernič, 2. Pavel Cerani, 3. Marko Terčič.

ATLETIKA (dekleta - A skupina)

Met kroglice: 1. Karla Cerani, 2. Marinka Černić, 3. Bruna Gravnar.

Tek na 50 m: 1. Karla Cerani, 2. Bruna Gravnar.

Tek na 100 m: 1. Bruna Gravnar, 2. Marinka Černić, 3. Karla Cerani.

B skupina

Met kroglice: 1. Jožica Simčič, 2. Mirjam Simčič, 3. Anica Gravnar.

Met diska: 1. Jožica Simčič, 2. Anica Gravnar, 3. Mirjam Simčič. Tek na 100 m: 1. Mirjam Simčič, 2. Anica Gravnar, 3. Jožica Simčič.

Tek na 50 m: 1. Anica Gravnar, 2. Jožica Simčič, 3. Mirjam Simčič.

OD DANES, 29. SEPTEMBRA DALJE

ZIMSKI VOZNI RED VLAKOV

TRST - BENETKE - RIM - MILAN - TURIN - GENOVA	13.58 L Červinjan (razen ob praznikih)	18.08 L Videm
Od hodi	15.10 DD Benetke	19.45 L Videm
6.07 R Benetke - Bologna - Firenze - Milan - Genova (*)	17.35 D Turin - Benetke S. L.	19.51 DD Trbiž - Videm
6.18 L Portogruaro (razen ob praznikih)	18.39 R Firenze - Bologna - Benetke (*)	21.09 L Pordenon - Videm
6.36 D Benetke S. L. - Rim in Milan - Turin (skozji Mestre)	19.17 L Portogruaro	22.20 L Videm
8.03 DD Benetke S. L.	19.34 DD (Direct Orient) Calais - Pariz - Milan - Benetke - Puttgarden - München (spalni vagoni Pariz - Atene - Istanbul)	22.47 D Dunaj - Salzburg - Trbiž - Videm
9.30 R Benetke - Rim (*)	20.58 R Milan - Rim - Benetke (*)	23.43 DD Calalzo - Videm (2)
9.44 DD (Direct Orient) Benetke - Milan - Domodossola - Pariz - Calais (spalni vagoni Atene - Istanbul - Pariz) - München in Puttgarden	22.55 L Benetke	(2) — Ob praznikih vozi od 8. 12 1974 do 19. 3. 1975, razen 25. 12. 1974 in 5. 1. 1975
10.50 L Portogruaro - Benetke S. L.	23.25 DD Turin - Milan - Rim - Benetke	TRST - OPCINE - LJUBLJANA - BEOGRAD - BUDIMPEŠTA - MOSKVA
12.50 DD Benetke - Milan - Turin	(*) — Samo I. razred z obveznim prednaročilom	Od hodi
13.45 L Portogruaro	(1) — Vozi samo ob ponedeljkih, sredo, sobotah in nedeljah; občasno ob torkih	7.10 D Opčine - Ljubljana
14.40 DD Benetke S. L.	(2) — Vozi ob ponedeljkih, torkih, sredo in petkih; občasno ob četrtkih	10.29 DD (Simplon Express) Opčine - Ljubljana - Zagreb - Beograd - Budimpešta (spalni vagoni Rim - Moskva (3), spalni vagoni Turin - Moskva ob nedeljah)
17.25 R Benetke S. L. (brez vmesnih postaj) Milan - Genova (3) (*)	(3) — Ukinitve vožnje v dne 25. 12. 1974 in 1. 1. 1975	12.55 L Opčine - Ljubljana (2)
18.04 L Portogruaro	TRST - VIDEM - DUNAJ - SALZBURG - MÜNCHEN - STUTTGARD	17.48 D Opčine - Ljubljana - Zagreb - Beograd (spalni pogradi za Beograd) samo ob sobotah
18.55 DD (Simplon Express) Benetke - Rim - Milan - Lambrate - Domodossola - Pariz (spalni pogradi I. in II. razreda Trst - Pariz, spalni vagoni Benetke - Pariz, spalni pogradi Beograd - Pariz in Benetke - Pariz, spalni vagoni Moskva - Rim (1), vagoni I. in II. razreda Budimpešta - Rim)	3.40 L Videm - Pordenon (razen ob praznikih)	18.20 L Opčine (1)
19.32 L Portogruaro	5.29 L Videm	19.07 D Opčine - Ljubljana (2)
20.28 D Benetke - Bologna - Bari - Lecce (pogradi Trst - Lecce)	6.13 D Videm - Trbiž	20.09 D (Direct Orient) Opčine - Ljubljana - Skopje - Beograd - Thessaloniki - Atene - Istanbul (spalni vagoni Pariz - Atene - Istanbul) spalni vagoni in pogradi Trst - Beograd (pogradi Pariz - Beograd)
22.25 DD Benetke - Milan - Turin - Genova - Marseille (spalni vagoni in pogradi Trst - Genova in Trst - Turin: spalni vagoni Moskva - Turin samo ob petkih) - Mestre - Bologna - Rim (spalni vagoni in pogradi Trst - Rim)	6.25 L Videm	20.20 L Opčine
1.45 DD Benetke S. L.	7.18 D Videm - Trbiž - Salzburg - Dunaj	23.52 D Opčine - Ljubljana - Zagreb
6.25 L Červinjan (ukinjen ob sobotah in praznikih)	10.08 L Videm	Pri hodi
6.54 L Červinjan (samo ob sobotah)	12.25 D Videm	5.00 D Zagreb - Ljubljana - Opčine
7.25 L Portogruaro	13.05 L Videm	7.10 L Opčine (1)
7.50 DD Marseille - Genova - Turin - Milan (spalni vagoni in pogradi Genova - Trst in Turin - Trst): spalni vagoni Rim - Moskva (2) - Lecce - Bari - Bologna (pogradi Lecce - Trst)	14.00 DD Videm - Calalzo (1)	8.25 D (Direct Orient) Istanbul - Atene - Thessaloniki - Beograd - Skopje - Ljubljana - Opčine (spalni vagoni iz Atene - Istanbula do Pariza in pogradi iz Beograda v Pariz) — (spalni vagoni in pogradi Beograd - Trst)
11.09 R Milan - Benetke S. L. (Benetke - Trst brez vmesnih postaj) (3) (*)	14.10 D Videm	9.10 D Ljubljana - Opčine (2)
12.10 DD Benetke	14.22 L Videm	11.15 D Beograd - Zagreb - Ljubljana - Opčine (pogradi I. razreda iz Beograda) samo ob sobotah
13.40 D Benetke - Milan	16.45 L Videm - Trbiž	13.35 L Ljubljana - Opčine (2)
	17.53 L Videm (razen ob sobotah in praznikih)	18.34 DD (Simplon Express) Budimpešta - Beograd - Zagreb - Ljubljana - Opčine - Turin (spalni vagoni Moskva - Turin ob petkih)
	19.12 D Videm	20.04 D Ljubljana - Opčine
	20.02 L Videm	21.40 L Opčine
	20.50 D (Italien - Österreich Express) Videm - Trbiž - Dunaj - Stuttgart (spalni pogradi za Stuttgart)	(1) — Ne vozi ob sobotah in praznikih
	22.36 L Videm	(2) — Ne vozi ob nedeljah
	(1) — Samo pred prazniki od 7. 12. 1974 do 18. 3. 1975	(3) — Vozi ob ponedeljkih, torkih, sredo in petkih; občasno ob četrtkih
	Pri hodi	(4) — Vozi ob ponedeljkih, sredo, sobotah in nedeljah; občasno ob torkih
	0.51 L Videm	
	6.50 L Videm (razen ob sobotah in praznikih)	
	7.36 L Videm	
	8.12 D Pordenon - Videm (razen ob praznikih)	
	8.50 L Videm	
	9.00 D (Österreich Italien Express) Stuttgart - Dunaj - Trbiž - Videm (spalni pogradi iz Stuttgarta)	
	12.05 L Trbiž - Videm	
	14.05 D Videm	
	15.05 L Videm	
	16.05 D Videm	

VESTI IZ SLOVENSKEGA PRIMORJA

Slovanske kulture v zgodnjem srednjem veku tema srečanja arheologov v Kopru

KOPER, 28. — V Koper je prišla večina udeležencev mednarodnega arheološkega srečanja. Otvoritev bo jutri dopolnila, ko bo arheologe pozdravil pokrovitelj srečanja, predsednik koprskе občinske skupščine Mario Abram.

Letošnje srečanje je že enajsto po vrsti. Tokrat bodo znanstveniki iz Jugoslavije, Avstrije, Italije, Vzhodne in Zahodne Nemčije, Poljske in Češkoslovanske med štirindesetnim delom obravnavali materialno kulturo staroslovanskega obdobja na slovenskih tleh in njenih sosednjih pokrajinah. Tematika je razdeljena na tri glavna področja: karantansko - keltski kulturni krog kot celota, pojavnost te kulture znotraj meja Slovenije ter kulturna manifestacija Slovanov v Istri in v Slovenskem primorju. Gre torej za razvoj slovenskih kultur v obdobju zgodnjega srednjega veka, za pripevek k poznavanju zgodovinske resnice o nas samih. Slovensko arheološko društvo ima izdelan 15-letni proučevalni program, ki zajema vso Slovenijo, vendar je pri vajanju tega programa Primorska

Med srečanjem v Kopru bodo arheologi opravili več strokovnih ekskurzij v notranjosti slovenske Istre, obiskali pa bodo tudi severno Primorsko ter tržaško in gorško pokrajino.

ZACETEK TRGATVE V SLOVENSKEI ISTRI

KOPER, 27. — Po vseh slovenski Istri se je začela trgovina. Letošnji pridelek grozdja bo manjši od lanskega, ko so zabeležili rekordno vinsko letino, kvaliteta vin pa bo boljša. Pri koprski Agrarii, ki zajema vinogradniške komplekse v koprski in izolski občini, bodo pridelali okrog 450 vagonov grozdja. Del tega pridelka bodo namestili v nove cisterne koprskе vinske kleti, ki

so iz plastike in odlično izolirajo v Koprui naj bi med drugim odpravilo tudi to vrzel. Domači predstavniki bodo nedvomno opozorili na težave, ki jih imajo zaradi pomanjkanja kadrov, kar jim tudi preprečuje začetek raznih raziskovalnih akcij na arheološko zelo bogatem področju.

Med srečanjem v Kopru bodo arheologi opravili več strokovnih ekskurzij v notranjosti slovenske Istre, obiskali pa bodo tudi severno Primorsko ter tržaško in gorško pokrajino.

ZACETEK TRGATVE V SLOVENSKEI ISTRI

KOPER, 27. — Po vseh slovenski Istri se je začela trgovina. Letošnji pridelek grozdja bo manjši od lanskega, ko so zabeležili rekordno vinsko letino, kvaliteta vin pa bo boljša. Pri koprski Agrarii, ki zajema vinogradniške komplekse v koprski in izolski občini, bodo pridelali okrog 450 vagonov grozdja. Del tega pridelka bodo namestili v nove cisterne koprskе vinske kleti, ki